

Velkommen til årets tredje
Plastløftet-samling

Ombruk – Er vi klare for fremtidens
emballasjeløsninger?

Har dere spørsmål?

Disse kan skrives i Q&A

De besvares der eller på slutten av samlingen

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Hva er Plastløftet?

1. Økt bruk av gjenvunnet plast
2. Unngå unødvendig bruk av plast
3. Design for gjenvinning
4. Holdbarhet

Meld din interesse om du vil ta Plastløftet her:
elisabeth@grontpunkt.no

Plastløftet 2025

19. november: Plastløftet 4

A collection of 3D rendered objects, likely for a computer vision or robotics task. The objects include: a clear spray bottle with a black pump; a soup can with a label showing a bowl of soup and the word 'SOUP'; a roll of clear plastic wrap; a red packet of 'INSTANT NOODLES'; a box of 'SKIN' cream; a clear glass jar with a lid; a loaf of brown bread; a package of 'Gouda' cheese; a wedge of cheese; a stick of butter; a bag of 'PET' food; a blue litter box; a yellow mesh object; a small white container with a green lid; a yellow wrapper; and a yellow wrapper with 'WURST' text. The objects are scattered on a white background.

Gjenvinnbare løsninger på 20 utfordrende emballasjeformater

Sjølyst møtesenter, 15 oktober

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forurensning

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Grønt Punkt Norge

Emballasjeforordningen (PPWR)

Ombruk

Plastløftet

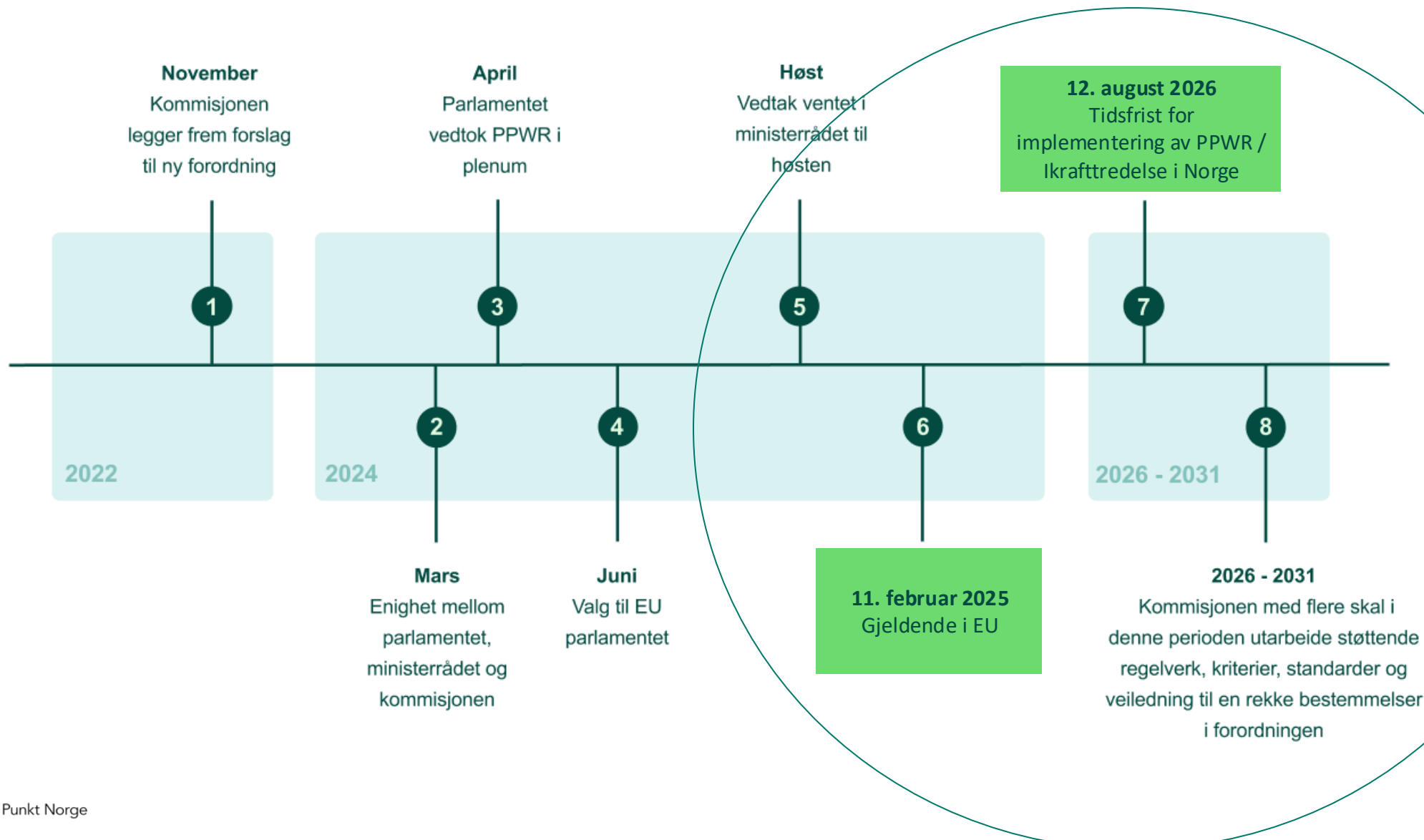
17. september 2025

Alessia Reina

Rådgiver – regelverk og
produsentansvar

Emballasjeforordningen

Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)

Transportemballasje og salgsemballasje - Ombruk (Art. 29)

40%

1. jan. 2030

70%

1. jan.
2040

100%

1. jan. 2030

100%

1. jan. 2030

Egne, partner- og
tilknyttede foretak

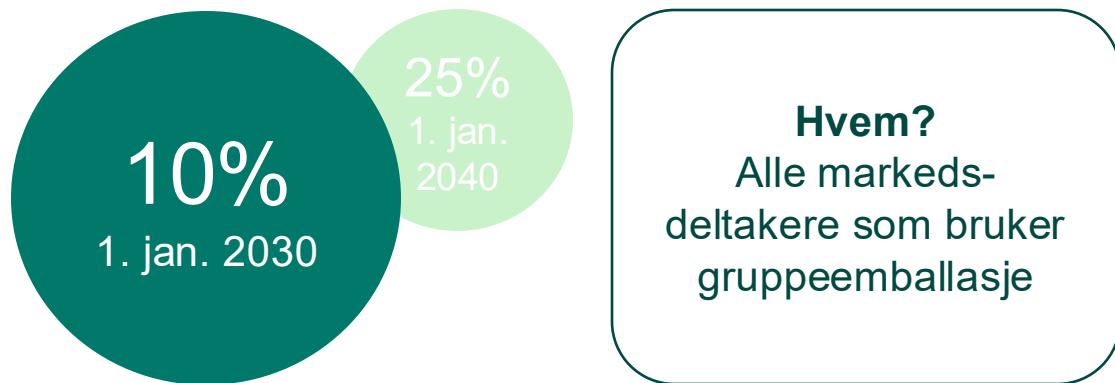
Hvem?

Alle markeds-
deltakere som bruker
transportemballasje

Unntak:

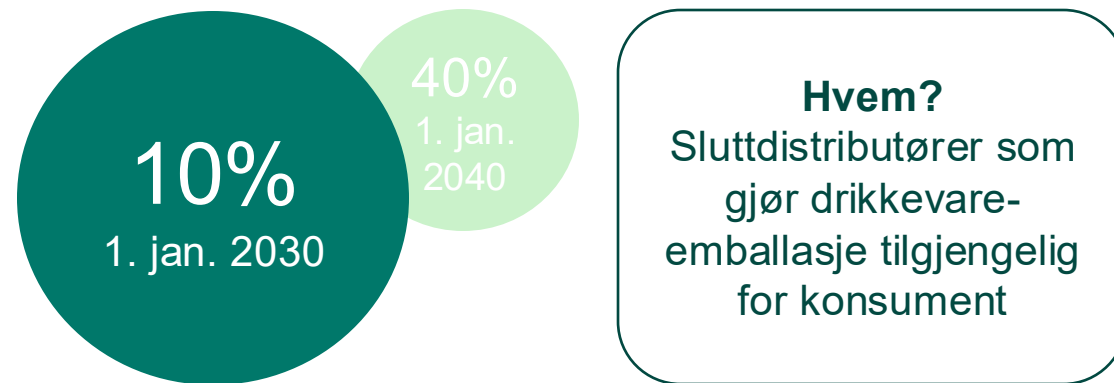
- **Bølgepappesker**
- Fleksibelt format i direkte kontakt med mat, fôr og nærings- ingredienser
- Designet for storskala maskiner, utstyr, varer
- Farlig gods
- **Stropper og plastfolie vurderes nå av EU!**

Gruppeemballasje (Art. 29)

- Gruppeemballasje av typen bokser / esker – som brukes til å gruppere et antall produkter for å opprette en lager- eller distribusjonshenhet.
- **Unntak:** bølgepappesker, salgsemballasje

Drikkevareemballasje (Art. 29)

- Drikkevareemballasje – både alkoholholdig og ikke-alkoholholdig – i salgsemballasje
- Ansvaret for 2040-målet ligger imidlertid på **alle markedsdeltakere**, ikke bare sluttdistributør

Påfyll og take-away (Art. 28, 32, 33)

- Påfyll generelt – fra 1. januar 2030
 - ✓ Fra 2030 skal sluttdistributører* med mer enn 400 kvm salgsområde – som tilbyr muligheten for å kjøpe produkter gjennom påfyll – tilstrebe å dedikere 10 % av salgsområdet til påfyllstasjoner for mat / nonfood
- Påfyll innen take-away sektor / HORECA** – fra 12. februar 2027
 - ✓ **Varm og kald drikke** som fylles ved salg – forbruker skal kunne bruke egen kopp.
 - ✓ **Ferdiglaget mat** for umiddelbart konsum – forbruker skal kunne bruke egen beholder.

} Sluttdistributør
- Ombruk innenfor take-away / HORECA – fra 12. februar 2028
 - ✓ **Varm og kald drikke** som fylles ved salg – sluttdistributør skal informere om og tilby forbruker ombrukbar emballasje.
 - ✓ Aktørene skal strebe mot å tilby 10 % av alle produkter i ombrukbar emballasje innen 2030.

*Sluttdistributør – den som leverer emballerte produkter til en sluttbruker.

**HORECA – hotell, restaurant, catering, cafe m.m. For full definisjon se [KS-RA-07-015-EN.PDF \(europa.eu\)](#) (s. 243-246) – også referert til som take-away sector.

Gjenvinnbarhet (Art. 6)

- All emballasje skal være gjenvinnbar.
 - ✓ Designes for materialgjenvinning fra 2030.
 - ✓ Kvalitet på gjenvunnet material god nok til å erstatte jomfruelig material
 - ✓ Separat innsamling og sortering uten å påvirke gjenvinnbarheten til andre materialer.
 - ✓ I stor skala fra 2035.

	2030	2038
A	≥ 95%	≥ 95%
B	≥ 80%	≥ 80%
C	≥ 70%	< 80%
Ikke gjenvinnbar	< 70%	< 70%

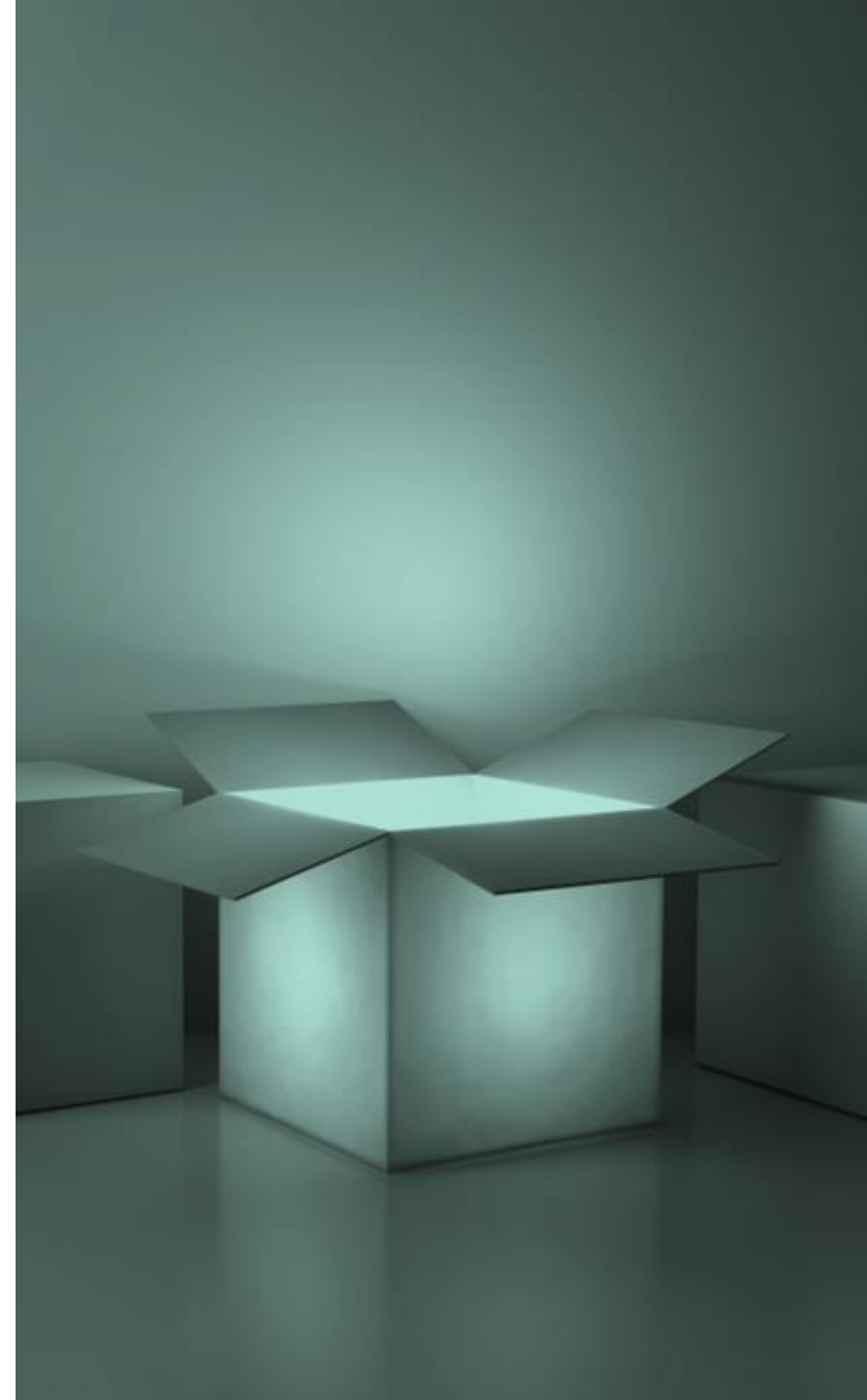
Gjenvunnet materiale i ny plastemballasje (Art. 7)

Også
bindende!

Emballasjetype	1.1.2030	1.1.2040
Kontaktsensitiv, laget av PET (hovedkomp., unntatt drikkevareemb.)	30 %	50 %
Kontaktsensitivt, laget av annet enn PET (unntatt drikkevareemb.)	10 %	25 %
Engangs drikkevareemballasje i plast	30 %	65 %
Annen plastemballasje enn nevnt over	35 %	65 %

Minimering og tomrom (Art. 10 + 24)

- **Innen 1. jan. 2030** skal **fabrikant eller importør** sikre at emballasje er designet slik at vekt og volum er minimert nok til å samtidig sikre dens funksjonalitet (tatt i betraktning form og materiale som emballasjen er laget av).
 - Emballasje som har falsk bunn, doble vegger, unødvendige lag m.m. – skal ikke omsettes.
- **(Tidligst) Innen 1. jan. 2030** skal pakker / fyller av **gruppe, transport og e-handelsemballasje** (til sluttbruker) sikre at tomrom utgjør < 50 % tomrom.
- **12. feb. 2028** skal pakker / fyller av **salgsemballasje** sikre at tomrom er redusert til et minimum som er nødvendig for å bevare emballasjens funksjonalitet / beskyttelse.

Takk for interessen!

Følg med på våre nettsider og
abonner på vårt nyhetsbrev!

Grønt Punkt hjelper deg!

Ta gjerne kontakt
info@grontpunkt.no

Få siste nytt sendt rett til innboksen

Hold deg oppdatert ved å melde deg på vårt nyhetsbrev.

Meld deg på

Forside · Aktuelt · Nyheter · Viktige høringer i Norge

Nyhet Medlemmer 27. aug. 2025

HOLD DEG OPPDATERT: Ved å følge med på relevante høringer fra norske miljømyndigheter kan norske virksomheter forberede seg på kommende krav og regler. FOTO: iStock

Viktige høringer i Norge

Norske miljømyndigheter gjennomfører flere viktige høringer denne høsten. Grønt Punkt Norge vil gi innspill på temaer som omhandler produsentansvaret for emballasje og sikre at våre medlemsbedrifter har så gode og forutsigbare rammebetingelser som mulig.

Her er de viktigste fristene og høringer du bør få med deg.

Produsentansvar (PRO) for enkelte produkter i engangsplast (SUP)

Frist 8. september

Miljødirektoratet har lagt ut forslag til ytterligere endringer i forskrift for utvidet produsentansvar for enkelte engangsprodukter av plast og ønsker nå innspill. Endringene innebærer blant annet:

Grønt Punkt Norge Medlemskap · Emballasjedesign · Resirkulering · Innsamling · Om oss · Aktuelt NO Søk Q Min side

Forside · Emballasjedesign · Resirkulering

Emballasjeforordningen (PPWR)

En guide som hjelper deg å forstå de viktigste elementene i det nye EU regelverket for emballasje, resirkulering og emballasjefall i EU og EØS.

Kom i gang

Hovedelementene i forordningen

Disse gir deg en god oversikt over de viktigste endringene som kommer med den nye emballasjeforordningen.

1. Utvidet produsentansvar

2. Renset innholdet i emballasje

3. Resirkulering

4. Emballasjefall

5. Innsamling

6. Resirkulering

7. Resirkulering

8. Resirkulering

Ny ambisiøs forordning

I november 2022 ble Europaparlamentet og Rådet enige om en ny emballasjeforordning (PPWR). Forordningen har blitt godkjent av rådet, og har nå gått inn i kraft. Den nye forordningen vil påvirke alle virksomheter som produserer eller importerer emballasje i EU. Den nye forordningen vil påvirke alle virksomheter som produserer eller importerer emballasje i EU. Den nye forordningen vil påvirke alle virksomheter som produserer eller importerer emballasje i EU.

Viktig!

Så snart det er mulig, vil den nye forordningen bli innført i alle EU-land. Dette betyr at alle virksomheter som produserer eller importerer emballasje i EU, vil være påvirket av den nye forordningen. Dette betyr at alle virksomheter som produserer eller importerer emballasje i EU, vil være påvirket av den nye forordningen.

Tidslinje for nytt lovverk

År	Event
2022	November: Europaparlamentet og Rådet enige om en ny emballasjeforordning (PPWR).
2023	Januar: Rådet godkjenner den nye forordningen.
2024	Januar: Den nye forordningen blir innført i alle EU-land.
2025	Januar: Den nye forordningen blir innført i alle EU-land.

Målene med forordningen

EU er forpliktet til å redusere miljøbelastningen fra emballasje. Den nye forordningen har flere mål:

- Redusere miljøbelastningen fra emballasje.
- Øke andelen resirkulert innhold i emballasje.
- Redusere mengden emballasje som blir kastet.
- Øke andelen resirkulert innhold i emballasje.

Forordningen skal

- redusere miljøbelastningen fra emballasje.
- øke andelen resirkulert innhold i emballasje.
- redusere mengden emballasje som blir kastet.
- øke andelen resirkulert innhold i emballasje.

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

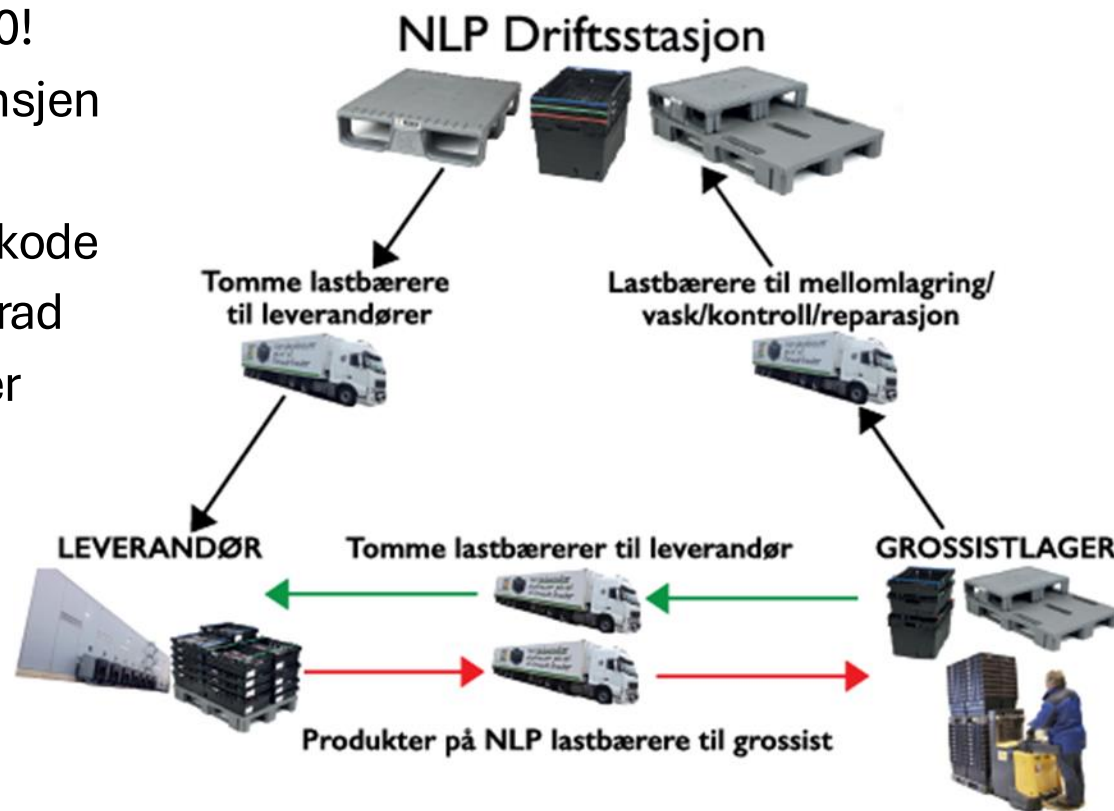
Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år!

Norsk Lastbærer Pool AS (NLP) fikk et mandat fra dagligvarebransjen i Norge om å håndtere gjenbruks-lastbærere på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte.

- ✓ Ombruk av NLP-produkter siden 2010!
- ✓ Håndterer 90%+ av alle pallene i bransjen
- ✓ Sirkulær forretningsmodell
- ✓ Individuelt merket med RFID og strekkode
- ✓ Pooling og leie = svært høy ombruksgrad
- ✓ Felles bransjeløsning gir store fordeler

Alle NLP produkter er designet for ombruk

Lang levetid

Levetiden er mer enn 15 år på NLP plastpall og 10 år på NLP plastkasser

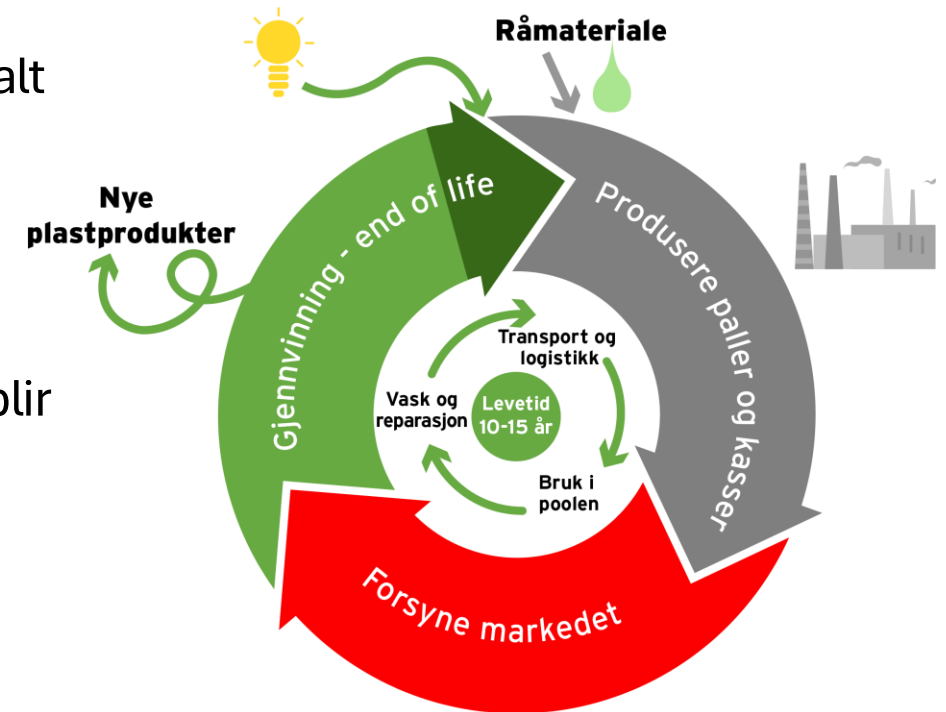
Svært høy ombruksgrad på grunn av NLPs system (digitalt og drift), individmerket med RFID/Strekkode og høy reparasjonsgrad

Høy reparasjonsgrad og gjenvinnbar

Antatt levetid er «uendelig», plast fra utrangerte kasser blir til nye kasser.

Kun 0,02% av pallene kan ikke repareres, plasten blir gjenbrukt til nye produkter i Norge

Individmerking

NLPs miljøvennlige produkter

NLP plastpall er et godt alternativ til trepall, med svært lang levetid og lav miljøkostnad (EPD-2023 GWP Helpall, 0,37 kg CO₂ eq)

NLP plastkasser er et godt D-pakk alternativ med lang levetid og lav miljøkostnad (EPD-2023 GWP 185 ks 10,11 kg CO₂-eq)

- ✓ NLP har ca 2,3 millioner ombrukspaller. De gjennomfører ca 8,6 millioner tripper per år
- ✓ NLP har ca 2,3 millioner ombrukskasser. De gjennomfører ca 13 millioner tripper per år
- ✓ I forhold til PPWR kravene som kommer, har NLP oppnådd både ombrukskravet og resirkulerbarkravet.
- ✓ NLP plastkasser produseres med en andel resirkulert materiale i dag

Hva skal til for å lykkes?

- ✓ Standarder for en felles løsning
- ✓ Tillit, samarbeid, lønnsomhet
- ✓ Produkter designet for ombruk og reparasjon
- ✓ Spesialisert pooling system
- ✓ Asset management, ha kontroll på produktene

Resultat

- ✓ Bærekraftig og sirkulær løsning
- ✓ Lav miljøbelastning
- ✓ Lave enhetskostnader
- ✓ Lave kostnader til kundene

NLP er en ombruks-suksesshistorie!

Visste du at:

- ✓ NLP har over 1000 kunder
- ✓ NLP tar hånd om 200-300 leveranser hver dag
- ✓ NLP vasker ca 15 millioner paller og kasser pr år
- ✓ NLP reparerte ca 100.000 ombrukspaller i 2024
- ✓ NLP mottar og sender ut ca. 2,5 millioner paller og kasser hver måned på driftsstasjonen på Langhus
- ✓ NLP bruker tog ved transport av paller og kasser til og fra Nord-Norge
- ✓ De fleste plastpallene transporteres direkte mellom grossist og industri, «korteiste paller»

Egil Bremnes

Norsk Lastbærer Pool AS

www.nlpool.no

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Plastløftet: Ombruk. Case: Reuseable Aarhus v. Peter Reimer, VANA

VANA™ Vi får det bedste ud af jeres emballageaffald

Vi er stiftet af Danmarks største erhvervsorganisationer:

Sådan fungerer systemet

1

Kunden tilbydes en genbrugelig kop ved salg af to-go-drikke.
Kunden betaler **5 DKK** i pant for koppen ved udlevering.

2

Kunden skal aflevere sin kop i en pant-automat i byen. Jf. kort/QR på emballagen.

3

Kunden starter afleveringen af koppen ved at holde sit betalingskort op til skanneren på pant-automaten. Panten tilbagebetales automatisk.

4

Kopperne bliver hentet og bragt med ladcykel eller el-bil til et vaskeri.

5

Kopperne vaskes og kontrolleres, så de er klar til at blive brugt igen.

Foreløbige resultater

1.022.955 pantede kopper d. 17/06 - 25

Det svarer til 10.000 fyldte skraldespande el. 15 ton fortrængt affald

- Periode: 15 mdr.
- Returrate: **86% !!!**
- Der eksisterer et markant mørketal for rotationer da mange borgere genbruger en kop mange gange før den pantes og registreres i systemet igen.

Foreløbige rekorder i vaskerotationer
(6 rotationer = bedre end en engangskop på LCA)

- 41 rotationer: 'Kolde' kopper
- 18 rotationer: 'Varme' kopper

Stikprøve affaldsanalyse:

- 4 Reuseable-kopper blandt 2 tons byrumsaffald
- Omregnet: **0,3 %** af solgte kopper ender i byens skraldespande
- Analysen understreger at genbrug ikke skaber affald i det offentlige rum

Foreløbige erfaringer

Borgerne i Aarhus er meget positive overfor projektet

- 88% kender til systemet, og 87% er tilfredse eller meget tilfredse med systemet (Epinion 2024)
- 40% ønsker ikke engangsemballage
- De oplever systemet som smart og brugervenligt

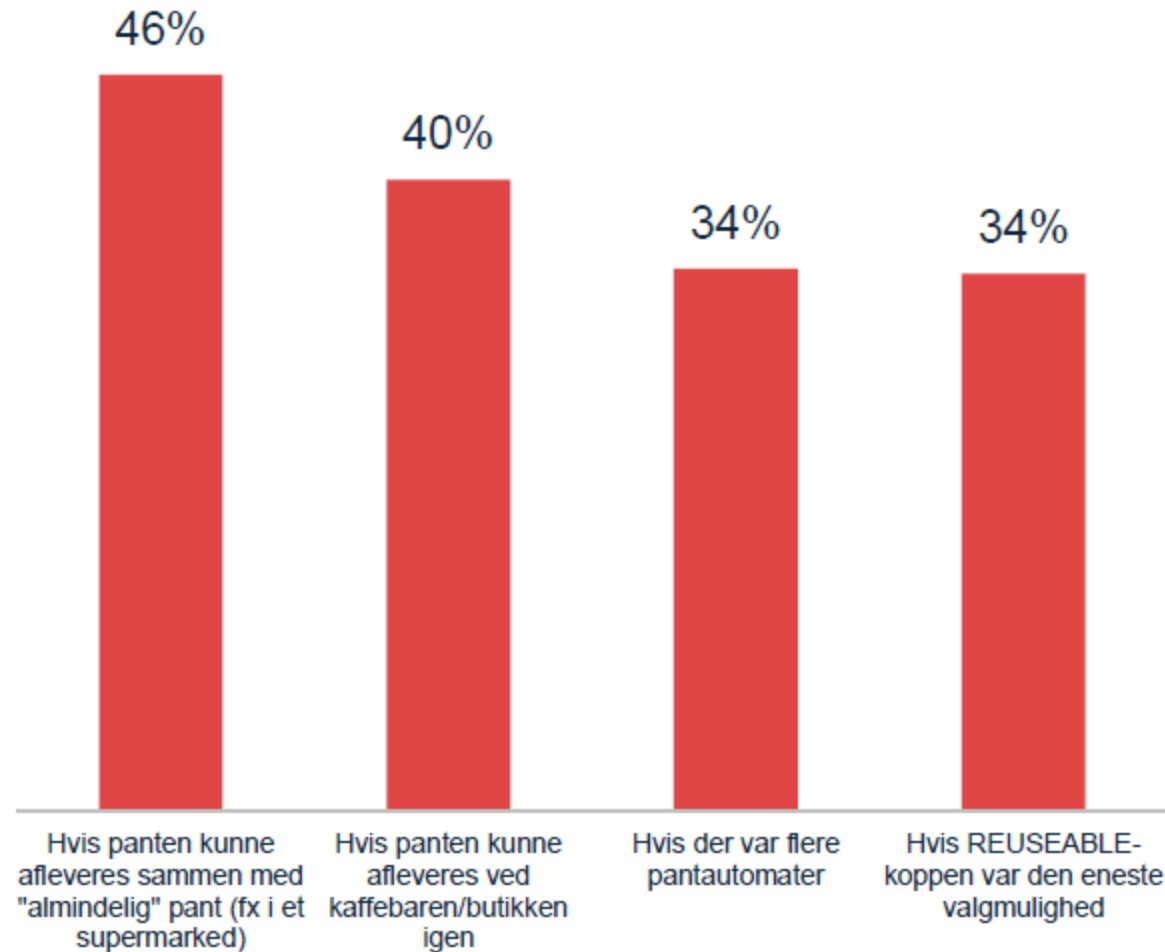
Den største faktor i at vælge Reusable er, om kunderne spørges ved køb

- Baristaer undgår at spørge kunden - engangskoppen er fortsat det nemme valg: den er ofte billigst, har egen branding og kræver mindre interaktion med kunden
- Partnere som skifter til 100% REUSEABLE oplever ikke udfordringer med utilfredse kunder

Foreløbige erfaringer

Omkring halvdelen af REUSEABLE-brugerne peger på, at det skal være lettere at pante ens to-go kopper.

Kan brugervenligheden af REUSEABLE-systemet forbedres?

"Jeg har oplevet det som lidt besværligt at aflevere kopperne, hvor kortet skulle findes frem flere gange"

"Måske lidt mere oplysning! Jeg møder stadig mennesker, der ikke er helt klar over, hvad det går ud på"

Kan information og kommunikation om REUSABLE-systemet forbedres?

"Måske en kampagne mere, hvor hovedpunkterne lige bliver ridset op? 1) Vælg 2) Drik 3) Pant [...] Bare ultra kort."

"Den, der sælger en kop, bør sige, at det er en pantkop."

REUSEABLE MADEMBALLAGE

- De fleste er positivt stemte overfor idéen om at udbrede Reusables til mademballage.
- Mange forestiller sig at ville bruge systemet i forbindelse med køb af et to-go-måltid.
- Nogle respondenter udtrykker bekymring for hygiejne grundet mange madrester ved automaten.
- Et par respondenter forestiller sig at det er besværligt at overføre til mademballage fordi man ofte vil bevæge sig ud i grønne områder med mad og dermed langt fra byen og en automat.
- Nogle nævner at de vil glemme at få tilbageleveret emballagen hvis de fik leveret maden hjem til dem selv.

Spørgsmål?

**NU KAN DU PANTE
DIN TO GO-KOP
I AARHUS**

VÆLG DEN

NYD DEN

PANT DEN

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forurensning

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

From Aarhus to Lisbon

17th September
2025

**RE
USE
AB
LE**
AARHUS

Aarhus, Denmark

first city-wide reusable cup system in Europe

Aarhus, Denmark

CITY OF
AARHUS

TOMRA

28

return stations

53

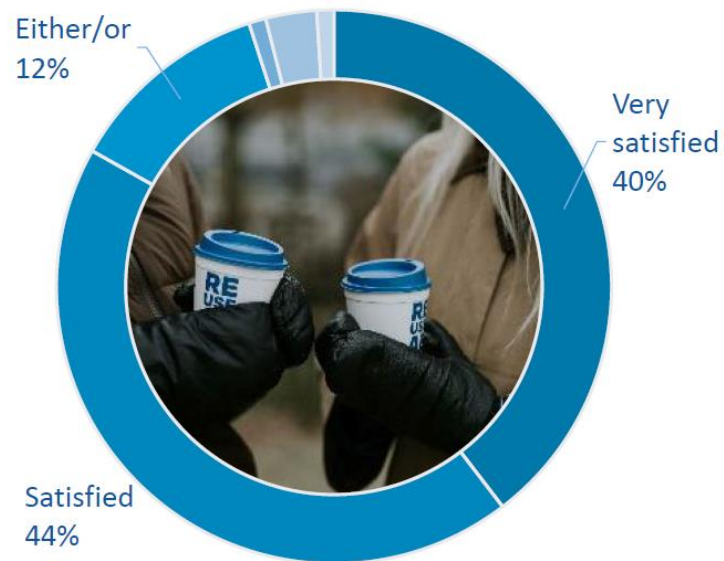
participating
retailers

+1,400,000

Reusable cups returned in 20 months
Return rate 83%

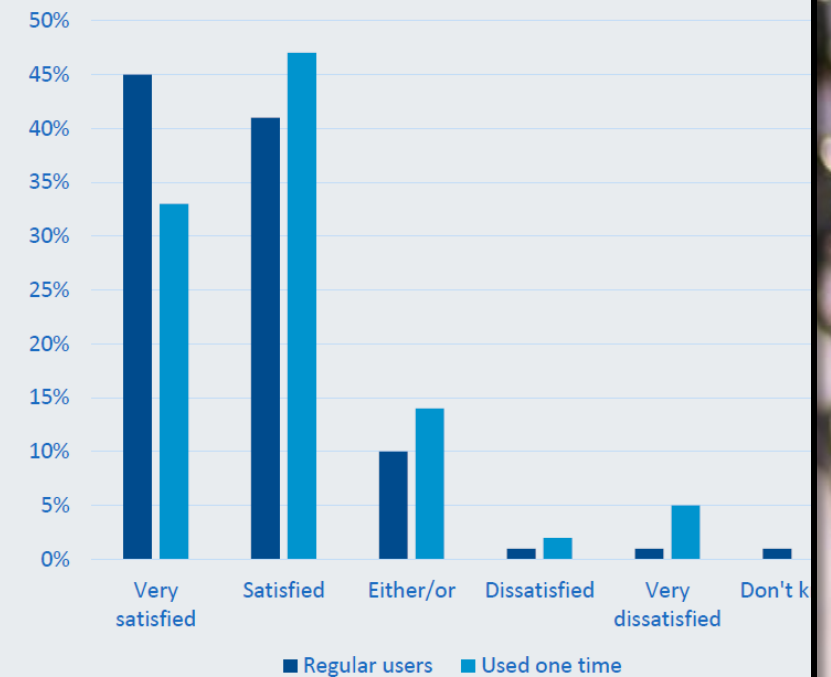
After one year of REUSEABLE in Aarhus

84% of users who have tried the REUSEABLE system are **satisfied** or **very satisfied** with the experience...

Source: Survey among the population of Aarhus Municipality (n=1,039, representative), December 2024, Epinion

...and satisfaction levels remain high (and increasing) with **regular use**

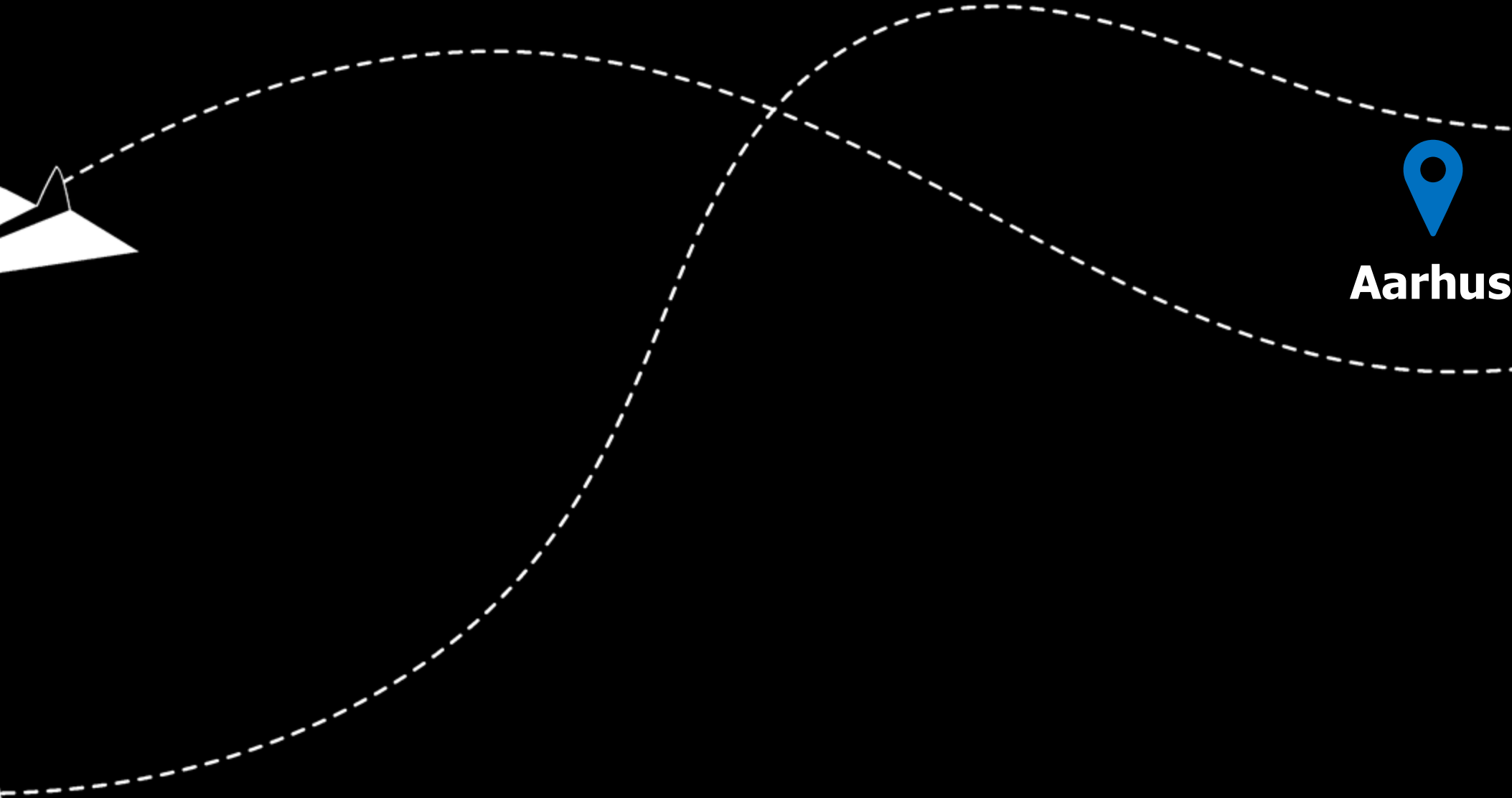

Aarhus

Lisbon

Lisbon, Portugal

scaling reuse in a European capital

Collaboration agreement for the implementation of a return system for reusable cups

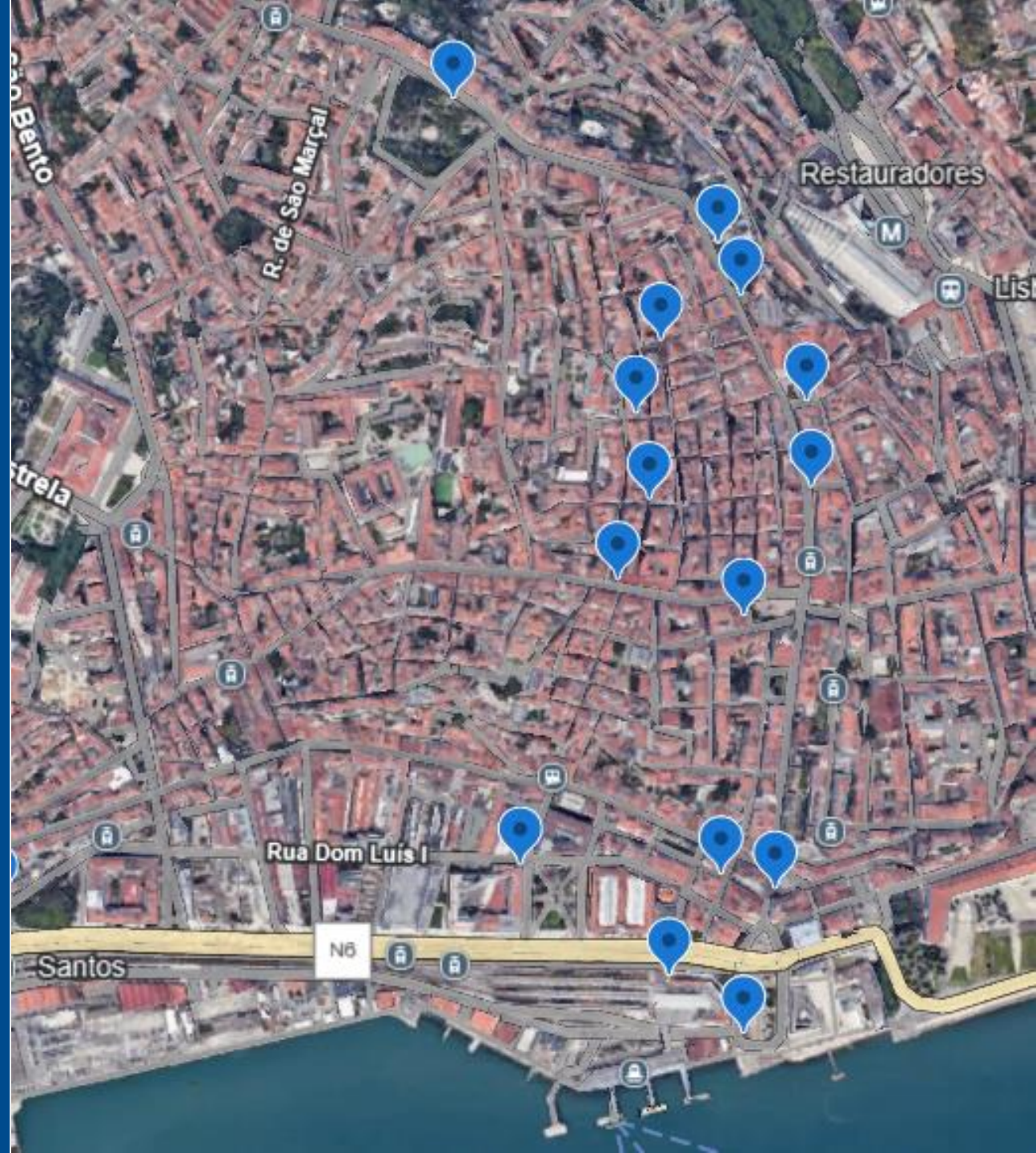
Stage 1 - June 2025

- 2 automatic return stations
- 2 system customers
- 54 days in operation
- 14.000 cups circulated
- Returned rate above 90%

Stage 2 - October 2025

- 17 automatic return stations
- +300 system customers
- +3M circulations

Key Must-Haves for a Successful Reuse System

- **Legal Framework** - Enabling regulation

- **Stakeholder Partnerships** - Collective ownership

- **Frictionless Journey** - Trust & convenience

- **Aligned Incentives** - Everyone wins

- **Scalable Economics** - Sustainable model

**Reuse is not
the future —
it's already
happening in
our cities**

The question is: how fast can we make it the new normal?

Thank you!

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

DSS

GRIN

Prosjektet heter "Pantus".

Kommunikasjon

Hvorfor

- Invitere brukeren med på prosjektet og vise hva de bidrar til
- Gjør brukeren mer åpen for endringer

Hvordan

- Positivt fokus / lekent - Bygge en historie, positiv kommunikasjon om hvordan man kan bidra bittelitt.
- Hvorfor før hvordan

Tips

- Tenk ut hva som er viktig å ha med i god tid før lansering

why

Enkelhet

Hvorfor

- Mer å gjøre, mer å skjønne

Hvordan

- Integrasjon med appen brukt for betaling. Ved take-away ble 75 kr i pant lagt til bestillingen

Tips

- Vi kommer med pant som fungerer utenfor unike systemer

Fjerne engangsemballasjen

Hvorfor

- Får folk mulighet til å gjøre det de er vant med, gjør de det
- Skaper motivasjon til å sette seg inn i endringen

Hvordan

- Godt gjennomtenkt system, (Enkelt, god kommunikasjon)
- Mye tidstedeværelse i starten

Mot til å prøve

- Det er vondt å endre vaner, men verdt det etterpå
- Beina på bakken - Vær der med kunden i friksjonen
- Anerkjenn at endringer kan være utfordrende - Lytt og vær nysgjerrig på tilbakemeldinger
- Bygg en kultur for innovasjon og løsninger - Er det noen som klarer dette er det oss! Vi er pionerer, vi er fremoverlente, innovative og løsningsorienterte

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forurensning

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

**HOLD
NORGE
RENT**

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Plastløftesamlingen

Ingeborg Rønning

Prosjektleder opprydding og internasjonalt arbeid
Hold Norge Rent

17.09.2025

Ombruk er et godt tiltak mot forsøpling

Engangsprodukter og –emballasje havner svært ofte på avveie

I undersøkelser der f.eks. resirkulering kommer bedre ut enn ombruk for miljøet, er forsøpling gjerne glemt

Ombruk er et utrolig godt verktøy for å redusere både avfallsmengde og forsøpling

Forsøplingen i Norge er i stor grad engangsprodukter og -emballasje

Topp 10 funn basert på tallrikhet

	Kategori	Antall funn	% av alle funn		Kategori	Antall funn	% av alle funn	
➔	1 Uidentifiserbare plastbiter*	42 255	18 %		6 Fiskekroker	12 613	5 %	
➔	2 EPS (isopor)**	23 783	10 %		➔ 7 Godteriemballasje	8 309	4 %	
	3 Tau***	20 684	9 %		➔ 8 Pakkebånd****	7 480	3 %	
➔	4 Sigarett sneiper	18 750	8 %		➔ 9 Rundballeplast*****	6 678	3 %	
➔	5 Snusposer	13 456	6 %		➔ 10 Matemballasje	6 146	3 %	

Topp 5 tilstedeværelse av funn nasjonalt

	Kategori	Antall aksjoner	% av alle aksjoner	
	1 Tau*	559	49 %	
➡	2 Plastflasker**	505	44 %	
➡	3 Matemballasje	474	42 %	
➡	4 EPS (isopor)***	449	39 %	
➡	5 Godteriemballasje	443	39 %	

**Hvorfor er ombruk så
bra mot forsøpling?**

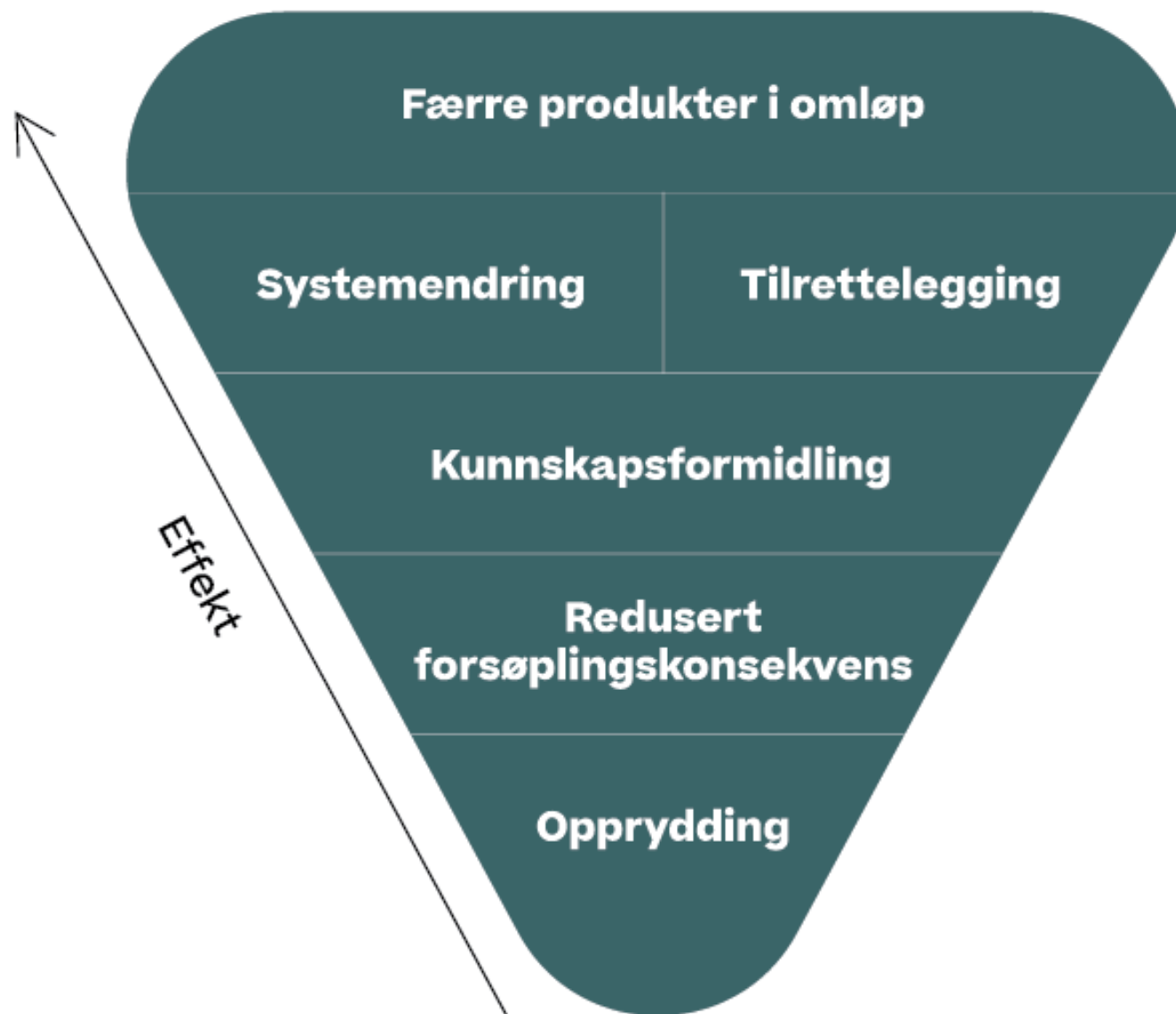
Livssyklusanalyser (LCA) tar ikke hensyn til konsekvensene av forsøpling

- Økonomiske konsekvenser
- Skade på natur/økotjenester

Ombruk reduserer forsøplingsrisiko

Tiltakspyramiden

Tankeeksperiment

***Engangsemballasje utgjør 35 prosent
av forsøplingen frivillige registrerer***

- ryddenorge.no

Engangsemballasje + engangsprodukter
= 55 prosent
av søpla frivillige registrerer

- ryddenorge.no

***Overgang fra engangs til ombruk
kan potensielt spare norsk natur
for 55 prosent av all forsøpling ryddet***

- ryddenorge.no

Ombruksprodukter og -systemer er både lønnsomme og gode for miljøet

Slår engangs på alle miljøpunkter:

- Redusert avfallsmengde
- Lavere klimautslipp
- Mindre vannbruk
- **Mindre forsøpling**

Det kommer dessuten stadig nye krav til ombruk fra EU...

Takk for meg!

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

på(fyll)[©]

Utvalgte betraktninger og læring

Hva var På(fyll)?

Produktene du elsker, levert i beholdere som varer

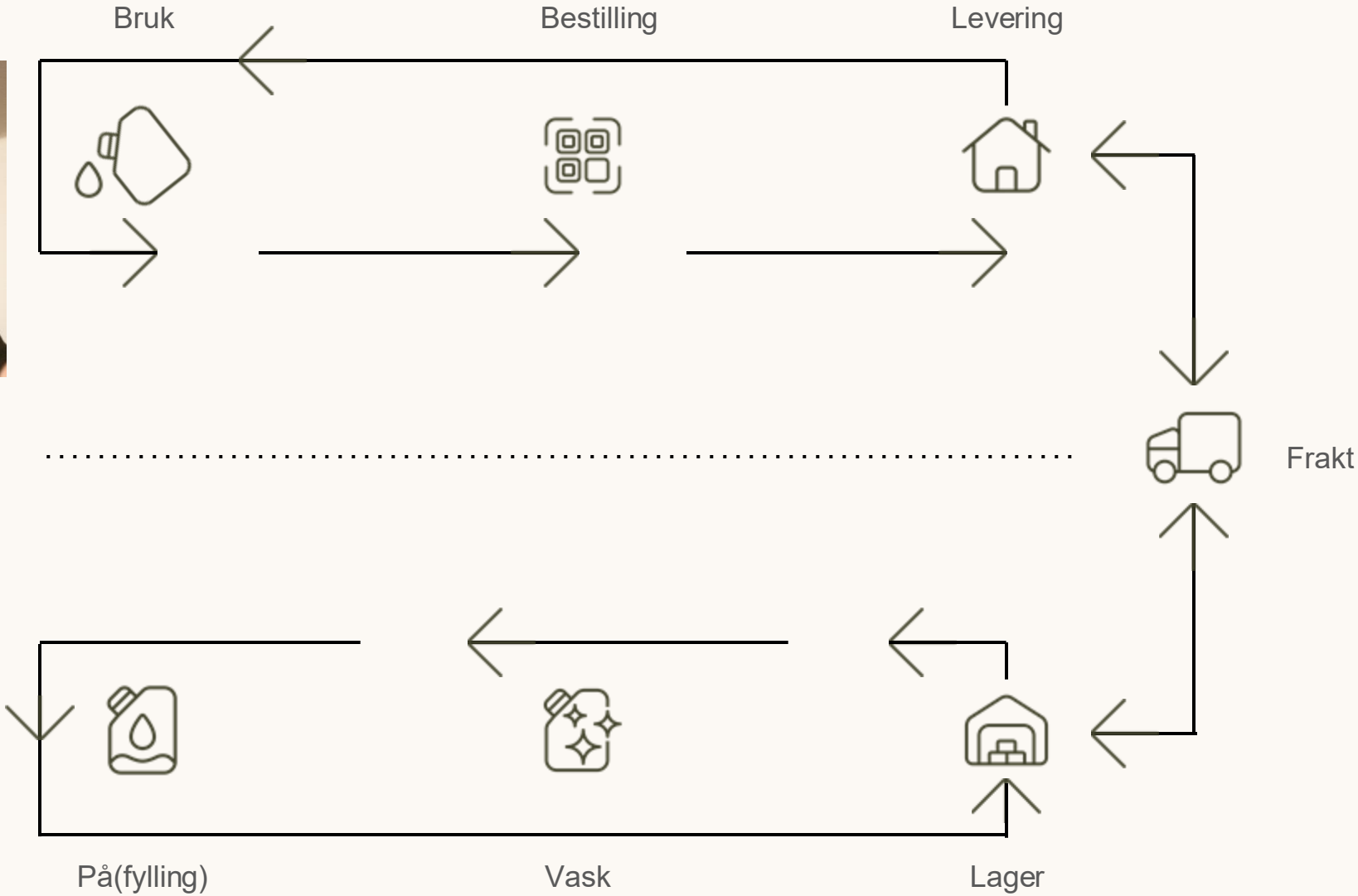
Dr. Greve

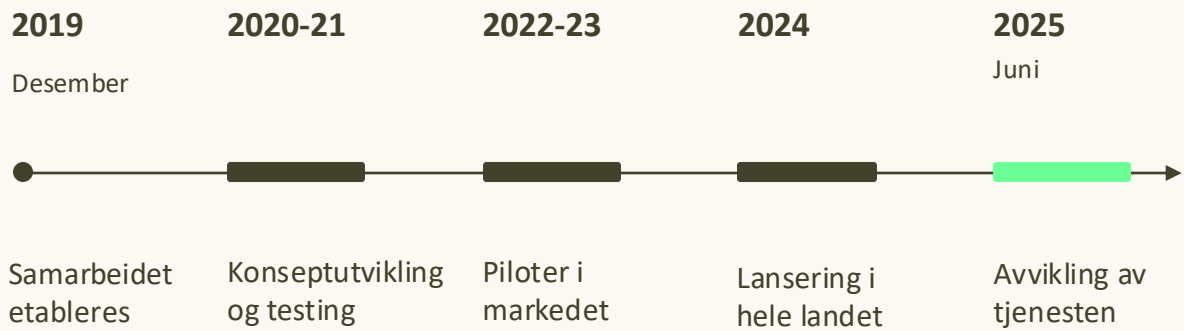
LANO

Slik virket På(fyll)

Tidslinjen til På(fyll)

på(fyll)[®]

Sirkulær motvind

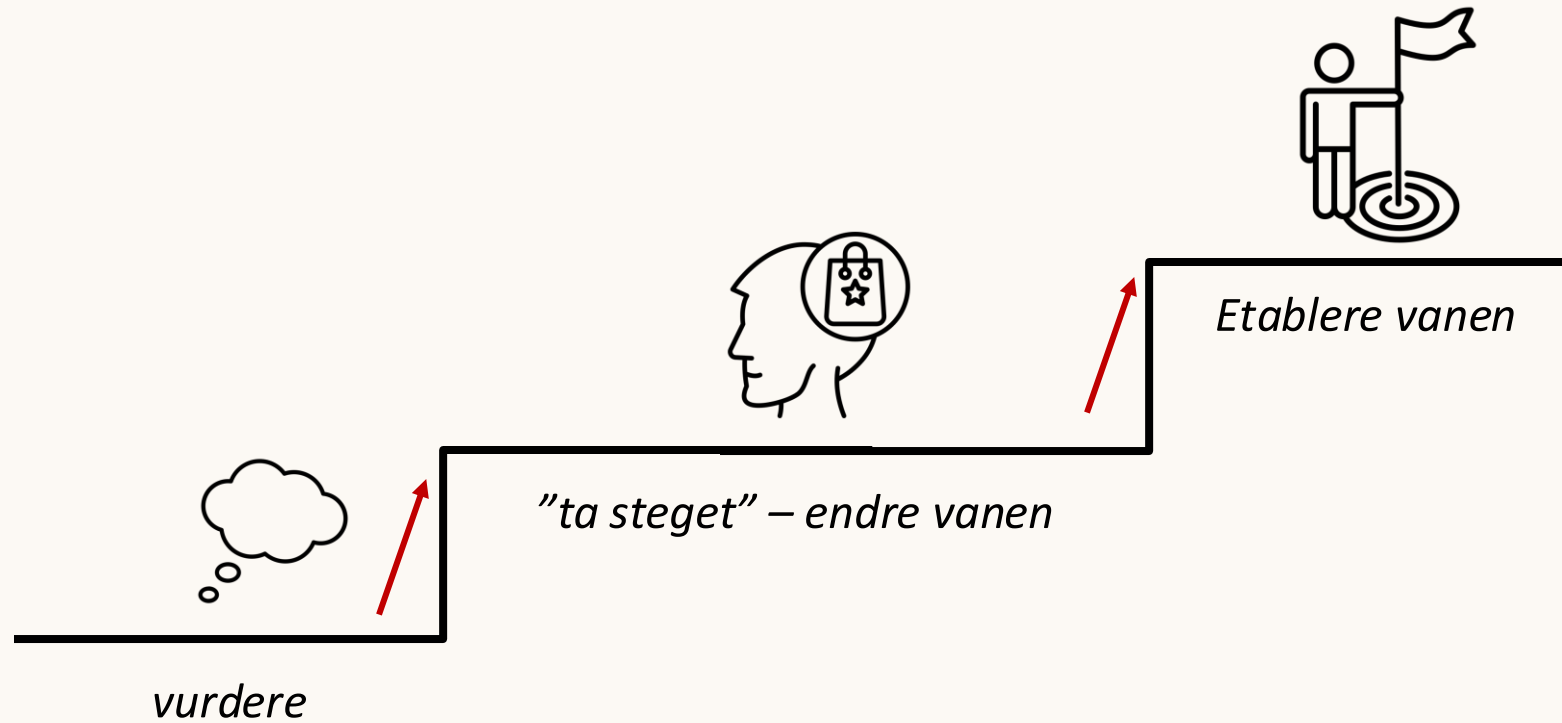
Forbrukeradferd og vaner

- folk ønsker endring, men vaner er sterkt etablerte
- bekvemmelighet trumfer miljøhensyn
- må være *innlysende enkelt* for kunden

Sirkulær motvind

Barrierer hos forbruker

Sirkulær motvind

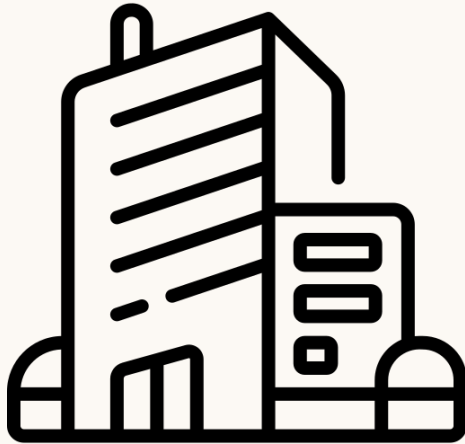
Skala og økonomi

- sirkulære løsninger mangler stordriftsfordeler
- krever ny infrastruktur og digitale systemer
- er man tidlig ute, må man *brøyte veien*

Sirkulær nødvendighet

Samarbeid og partnerskap

- åpenhet og felles visjon var avgjørende
- bør inkludere aktører som kan være med å skalere
- mer “open source” og standardisering vil gi kraft

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

PROSJEKT:

OMBRUK OG REFILL FOR MATVARER I BUTIKK

Kjersti H. Trømborg, Leder Emballasjeutvikling
ORKLA Foods Norge AS

Christine Steiro, Fagleder Emballasje
Fjordland AS

PROJECT

MÅLSETNINGER

1. Utvikle løsninger for ombruk/refill for matemballasje i dagligvare (ref. PPWR)
2. Redusere avfall og plastbruk, uten å øke matsvinn
3. Bidra til bærekraftig innovasjon og spre kunnskap til bransjen

PEOPLE

PARTNERE

Ombruksemballasje/refill i butikk

PROSJEKTEIER

PROSJEKTLEDER

SAMARBEIDSPARTNERE

FINANSIERT AV:

ET GODT LAG

Prosjekteier

Kjersti Trømborg Hurum

Leder Emballasjeutvikling
ORKLA FOODS

Prosjektleder

Camilla Block Hellum

Sustainable business design
CiRCULAR PACKAGING CLUSTER

Einar Undseth

Rådgiver
CiRCULAR PACKAGING CLUSTER

Kilian Müller

Packaging Developer
ORKLA FOODS

Hildegunn Bull Iversen

Seniorrådgiver
MEPEX

Christine Steiro

Fagleder Emballasje
FJORDLAND

Cecilie Melanie Gottenborg

Ansvarlig MENY-merkede produkter
MENY

Kloce Dongfang Li

Scientist/Forsker
NOFMA

Daniel Millet

Chief Business Development Officer and Co-Founder
GRIN

Trond Heier

Adm. dir.
ZONIC

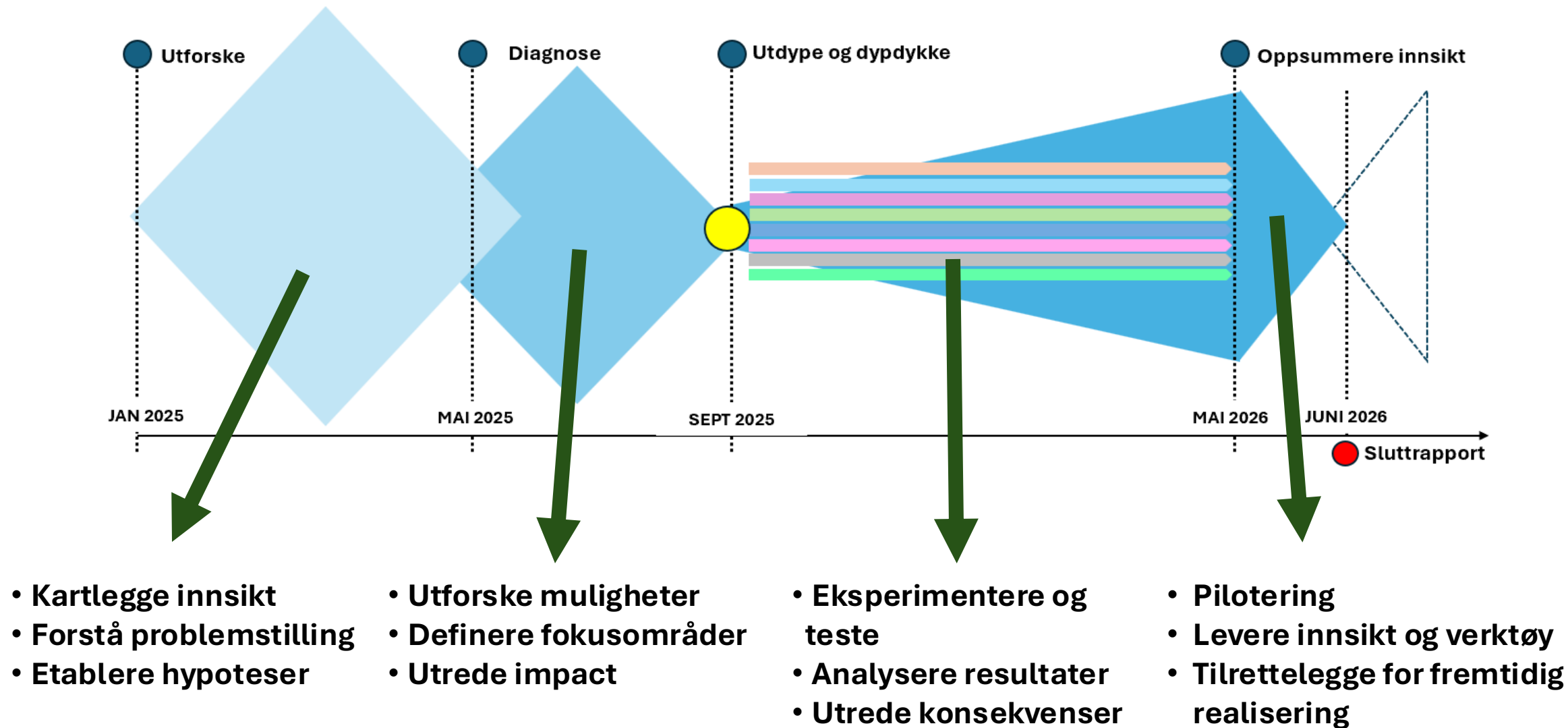

Benedicte Bratli
CEO Pavels Innovation
CFO EZONIC

PROCESS

Design thinking-prosess

CONTENT

Innramming av oppgaven

PRODUKTER

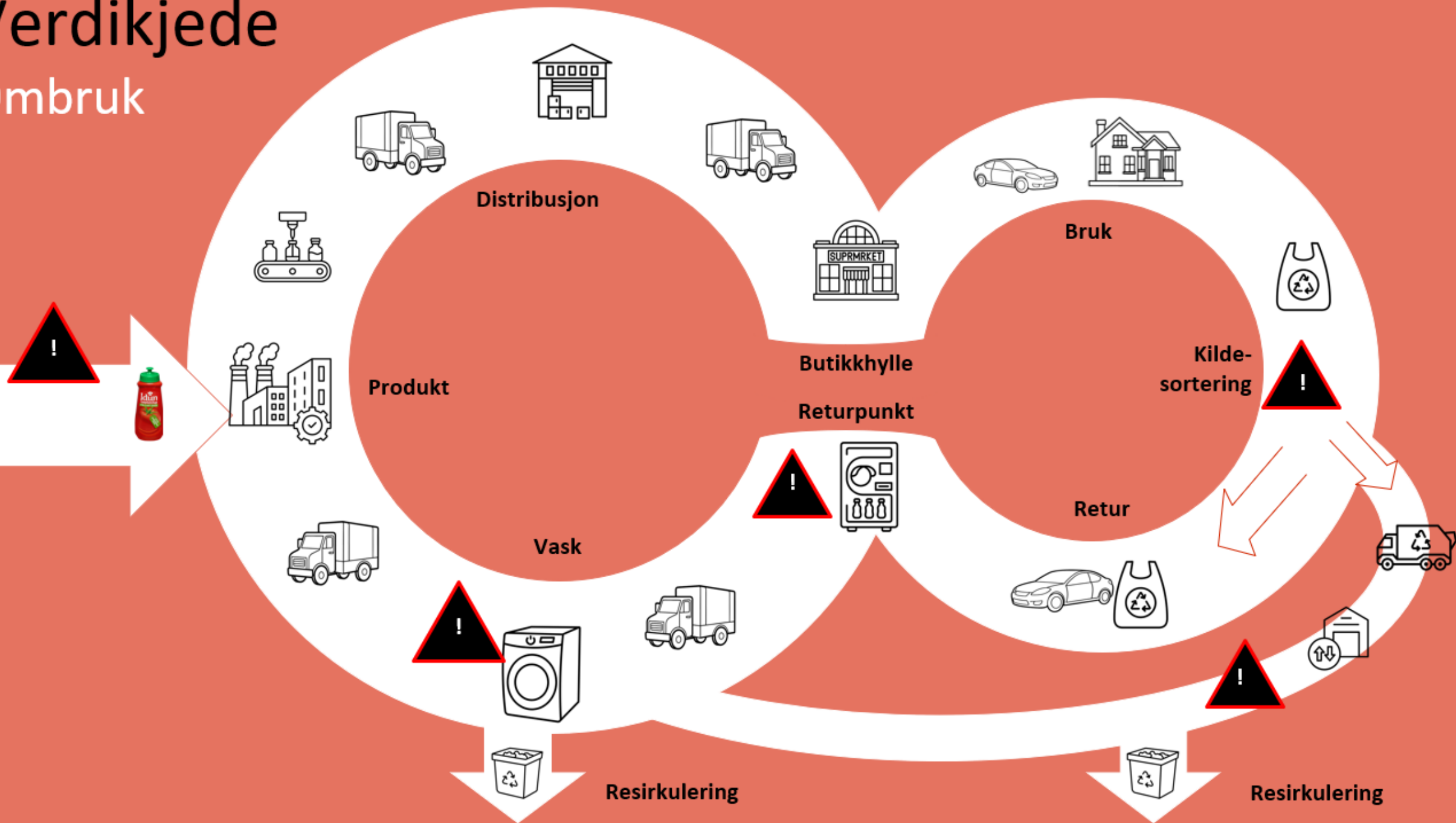
KONSEPTER

1. Refill
2. Prefill

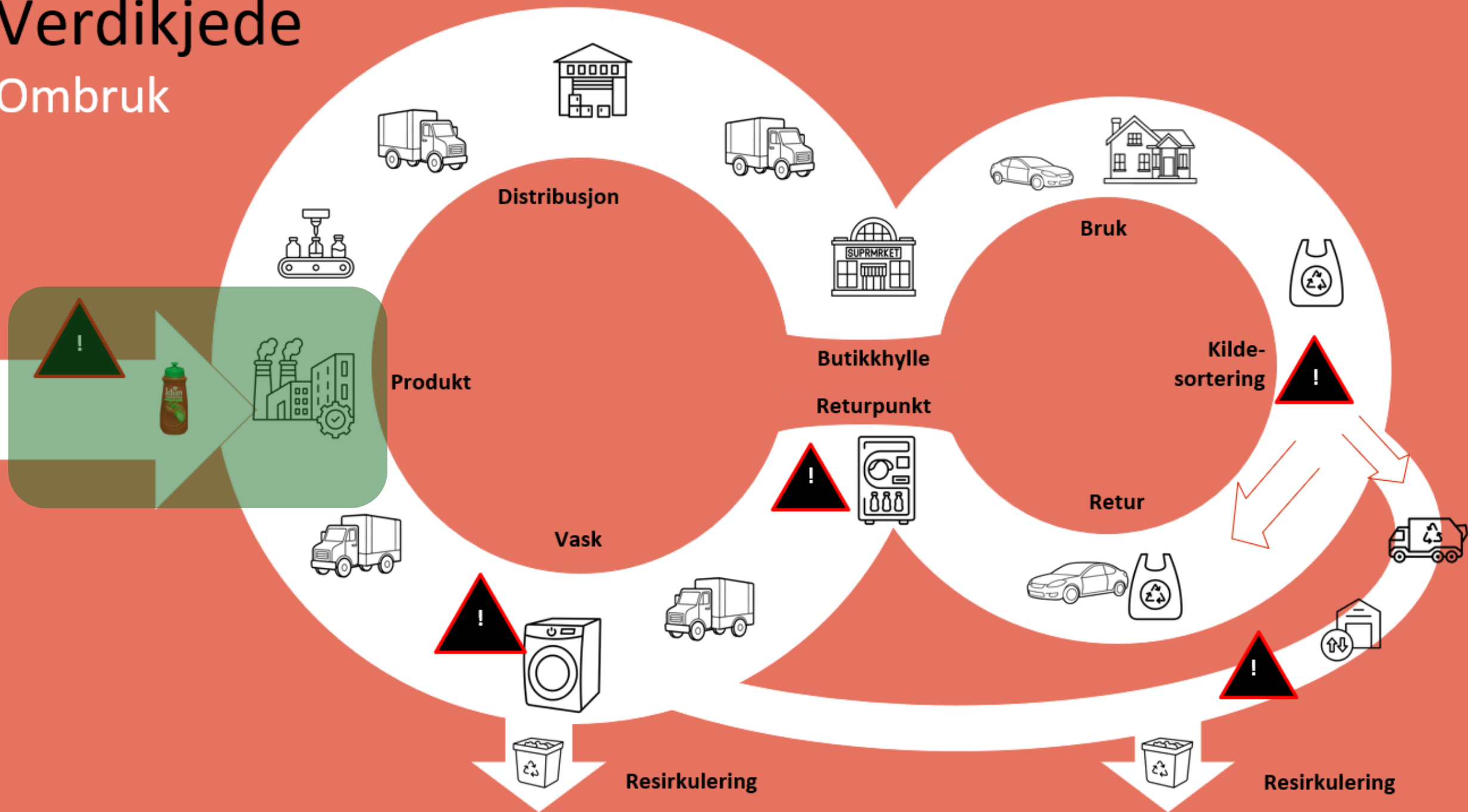
Verdikjede

Ombruk

Verdikjede

Ombruk

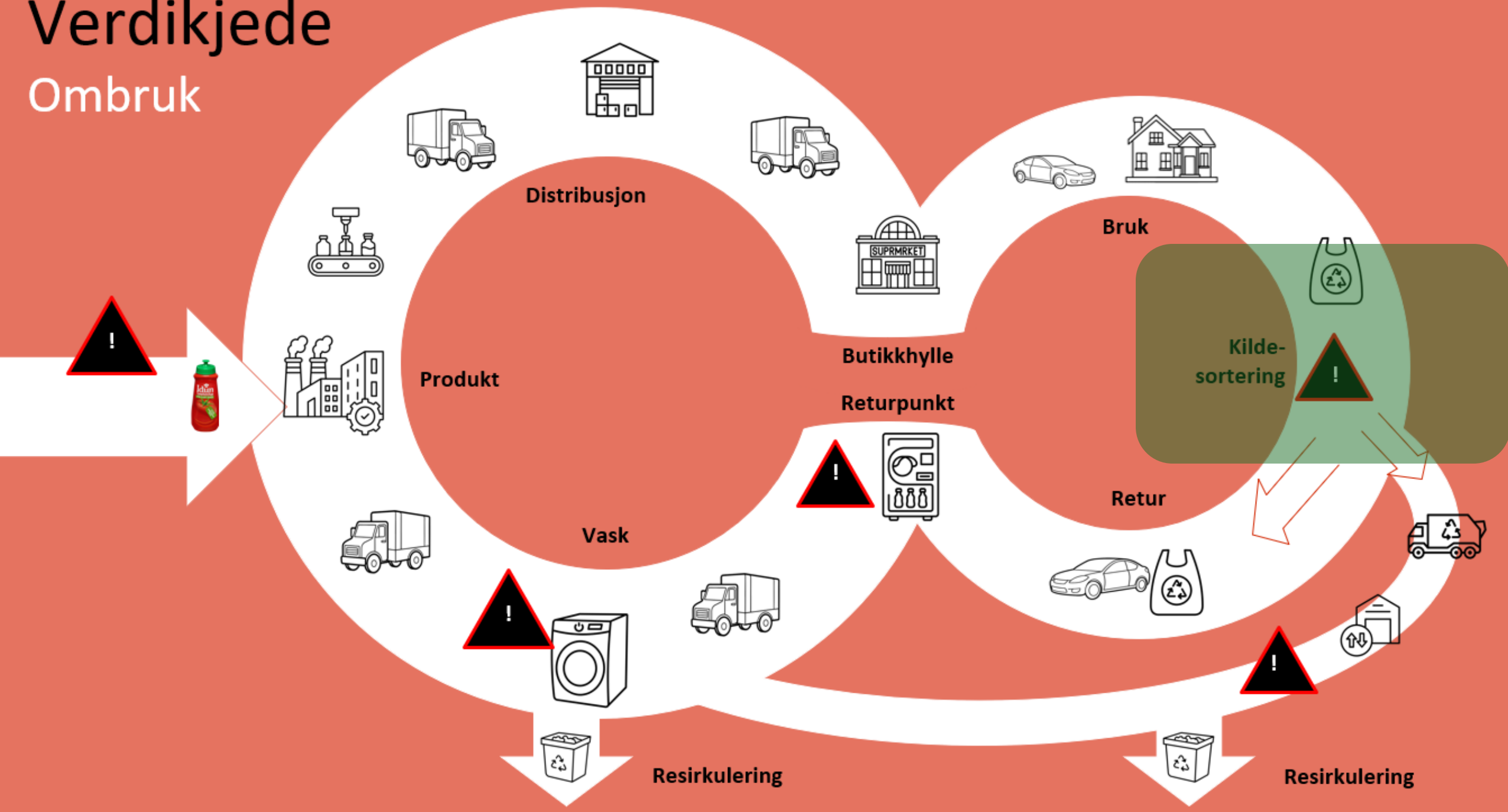

Verdikjede
Ombruk

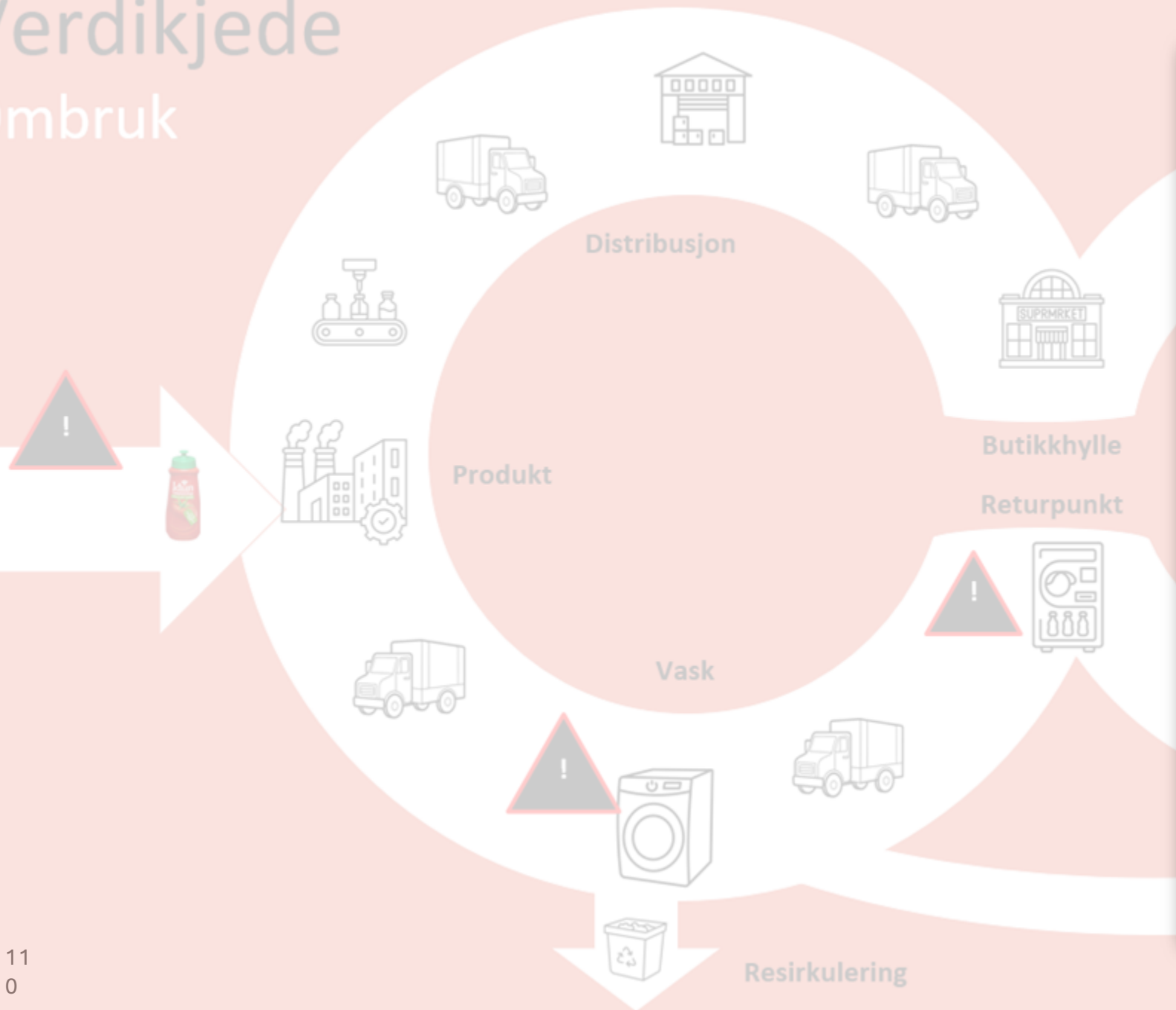

Verdikjede

Ombruk

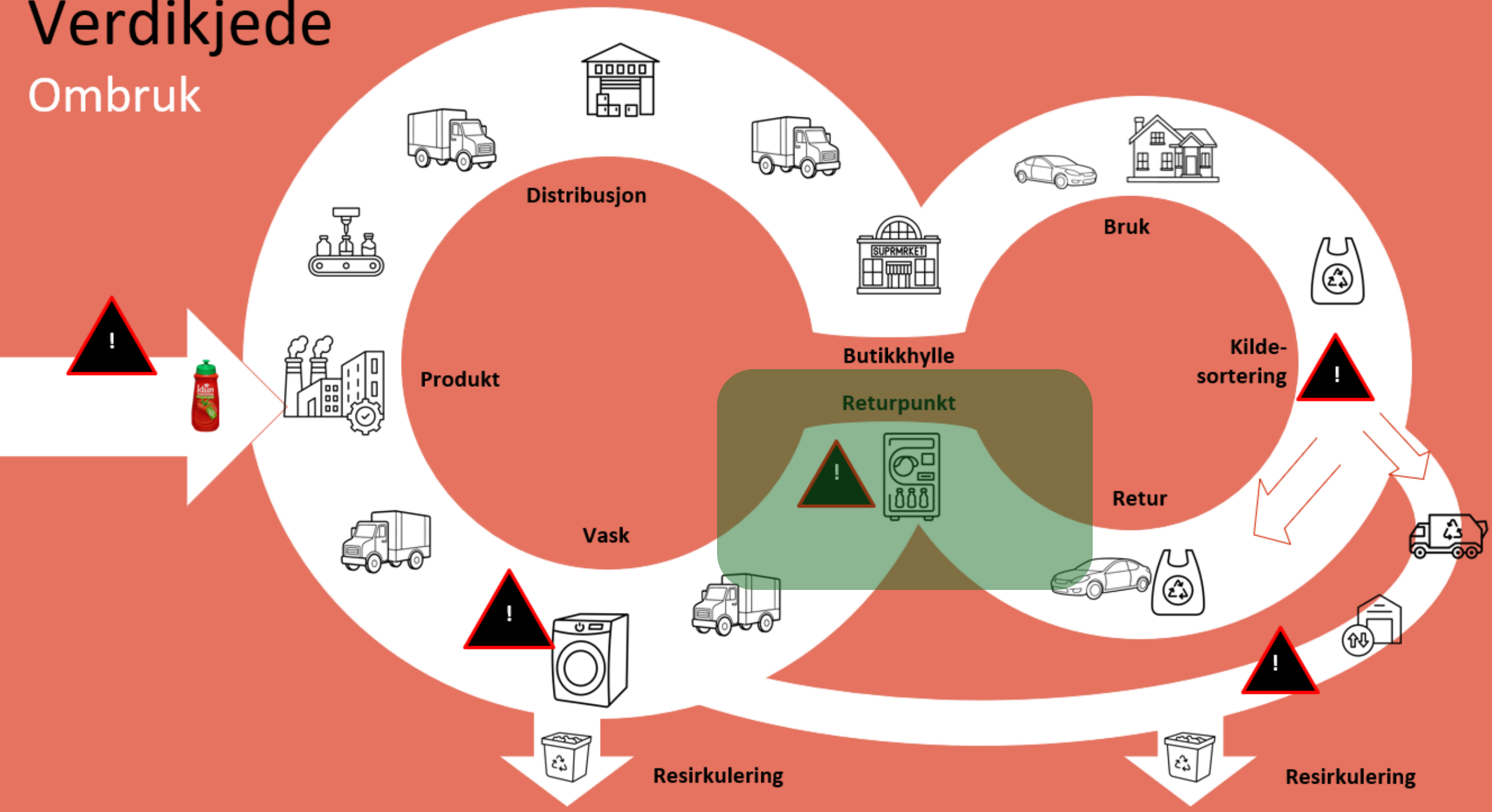

Verdikjede Ombruk

Verdikjede

Ombruk

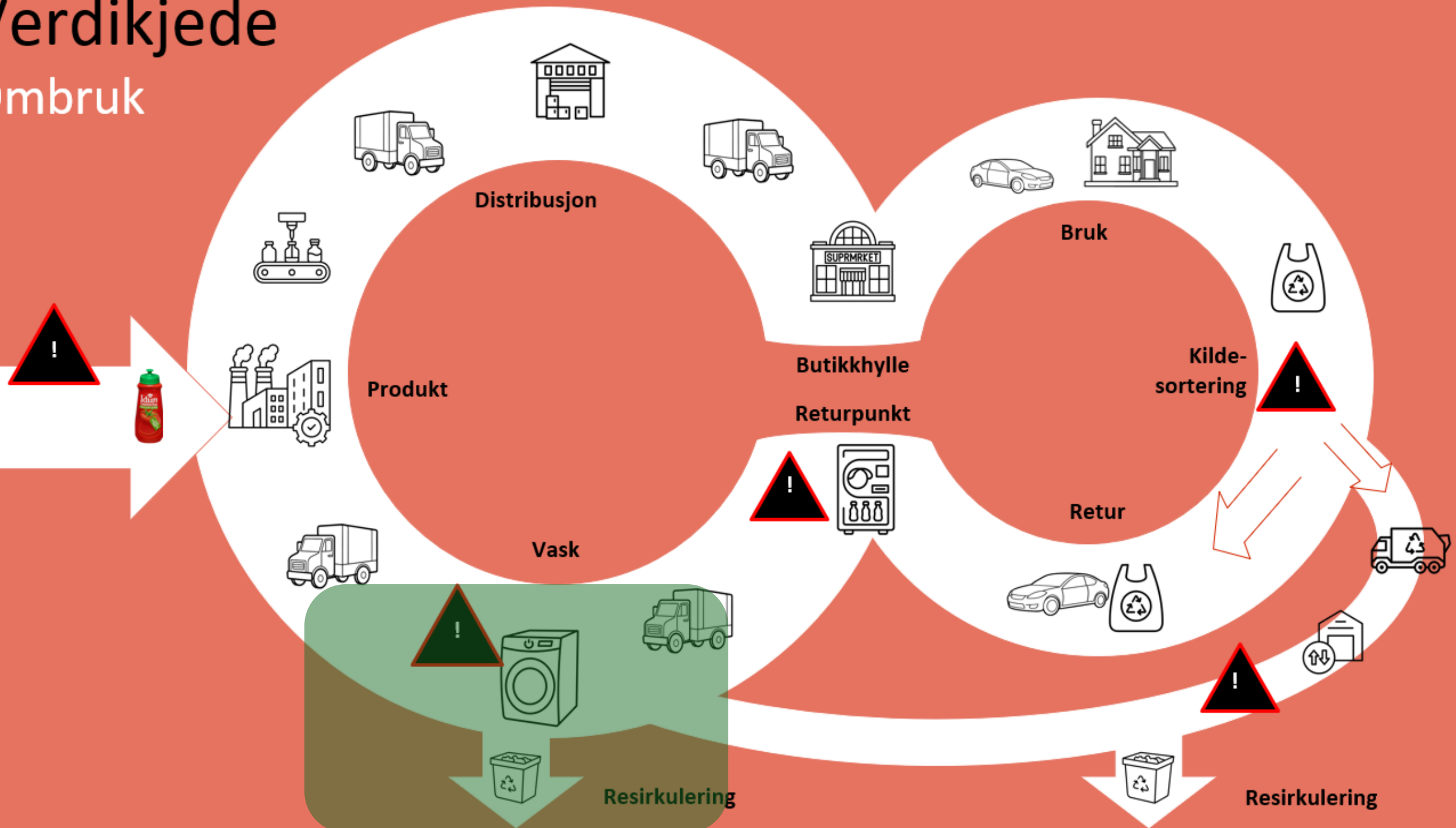

Verdikjede Ombruk

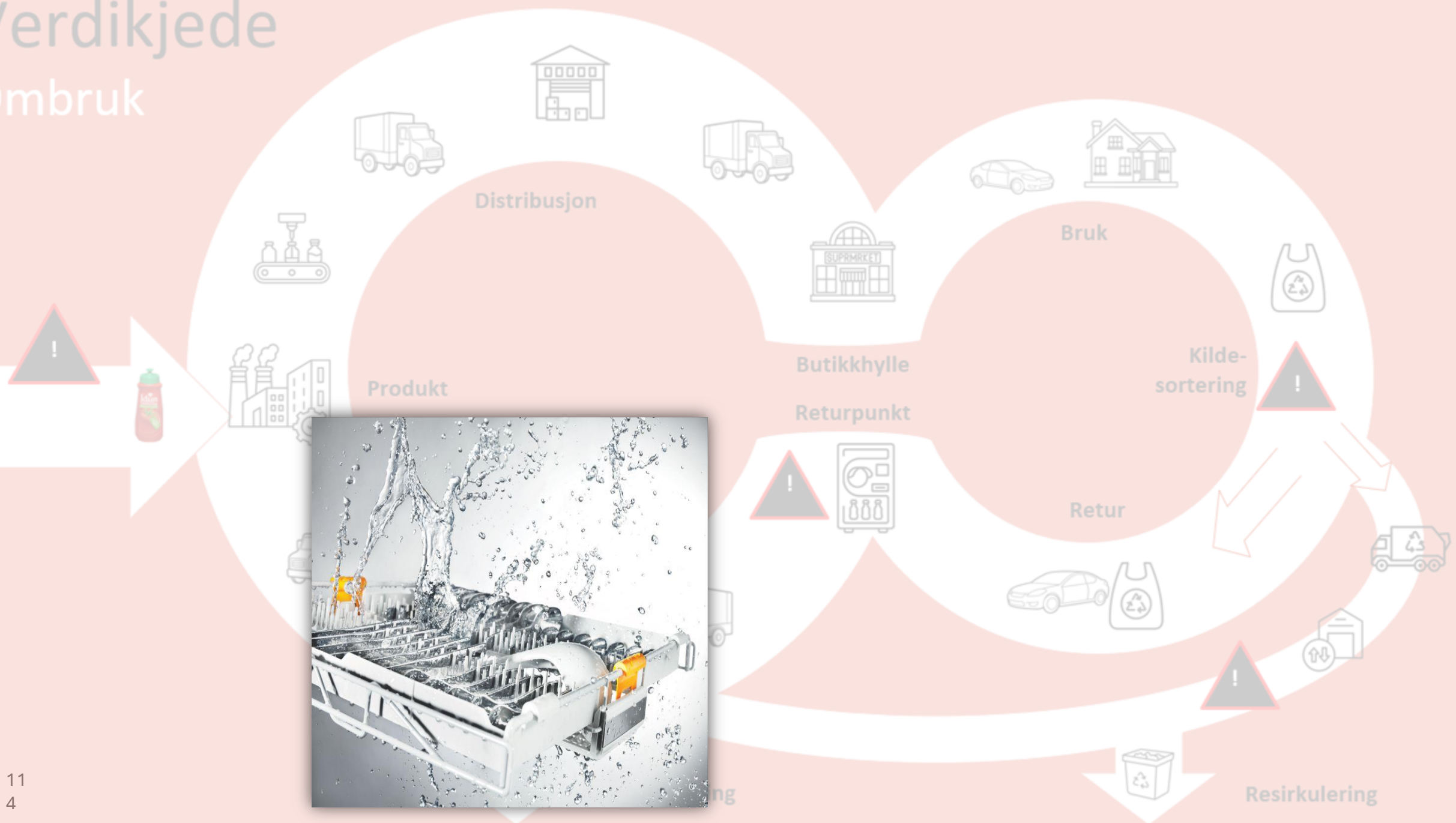

Verdikjede

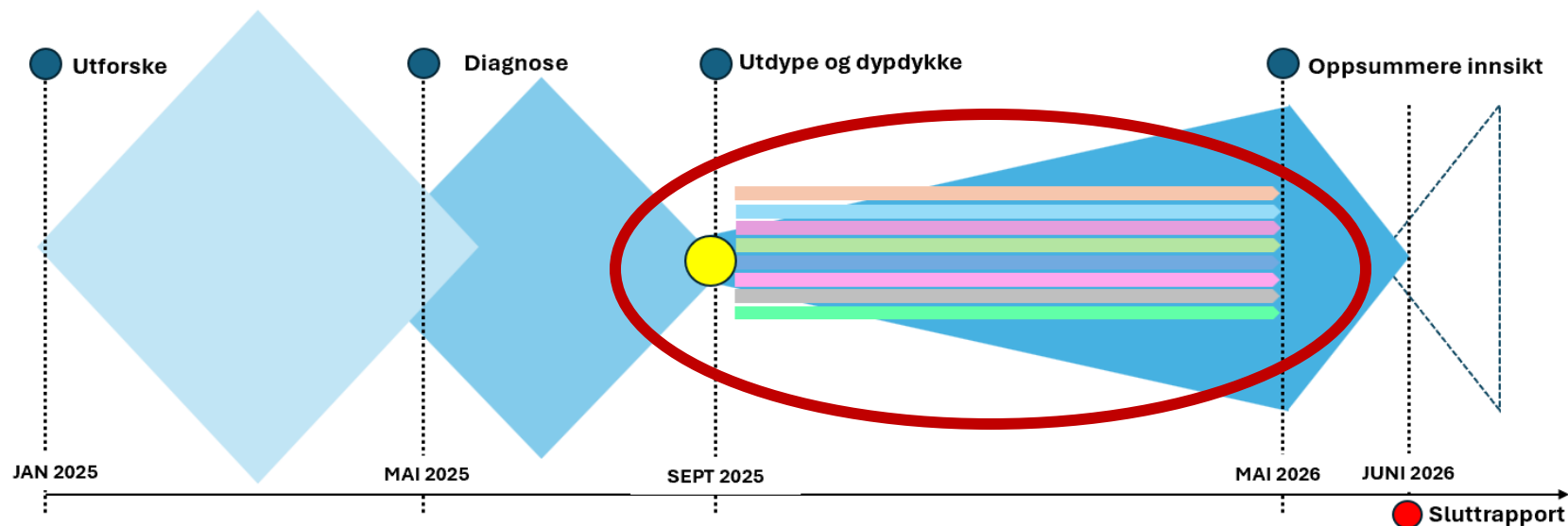
Ombruk

Verdikjede Ombruk

Vi fokuserer på de kritiske punktene i sirkelen når vi setter opp våre eksperimenter og tester

TESTOPPSETT 1

Den fysiske emballasjen

1. Utrede egnede produktkategorier
2. Designkriterier for ombruk (utforming, robusthet osv.)
3. Vaskebetingelser for god hygiene

TESTOPPSETT 2

Innsamling i butikk

1. Skaffe forbrukerinnsikt, teste nødvendige insentiver
2. Praktiske løsninger for retur, teste returpunkt og materiell

TO BE
CONTINUED

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar

Harmonisering – på vei til ombruk

Grønt Punkt Norge

Johannes Daae
Utviklingssjef
Grønt Punkt Norge

Unlocking a reuse revolution: **scaling returnable packaging**

... Across three theoretical scenarios (using France as a representative geography)

System variables

Fragmented Effort
A low scaled and
fragmented return system

Collaborative Approach
An established reuse system
with potential to scale beyond

System Change
A visionary scaled, shared, and
standardised return system

Scale and shared
infrastructure

The volume of packaging switching to
reuse, within a common system

Market share: **~2%**

Due to low volumes and
fragmented infrastructure

Market share: **~10%**

Possible through big
volume shifts to reuse and
some sharing of infrastructure

Market share: **~40%**

Large shift to reuse within a
highly shared infrastructure

Packaging
system

Bespoke packaging vs. shared structural
design that can return to any filler

Bespoke packaging

Pooled packaging

Pooled packaging

Return rate and
average no. of loops

How much packaging gets returned,
determining how many times it can be reused

80% return rate
enabling packaging to be
reused **~5 times.**

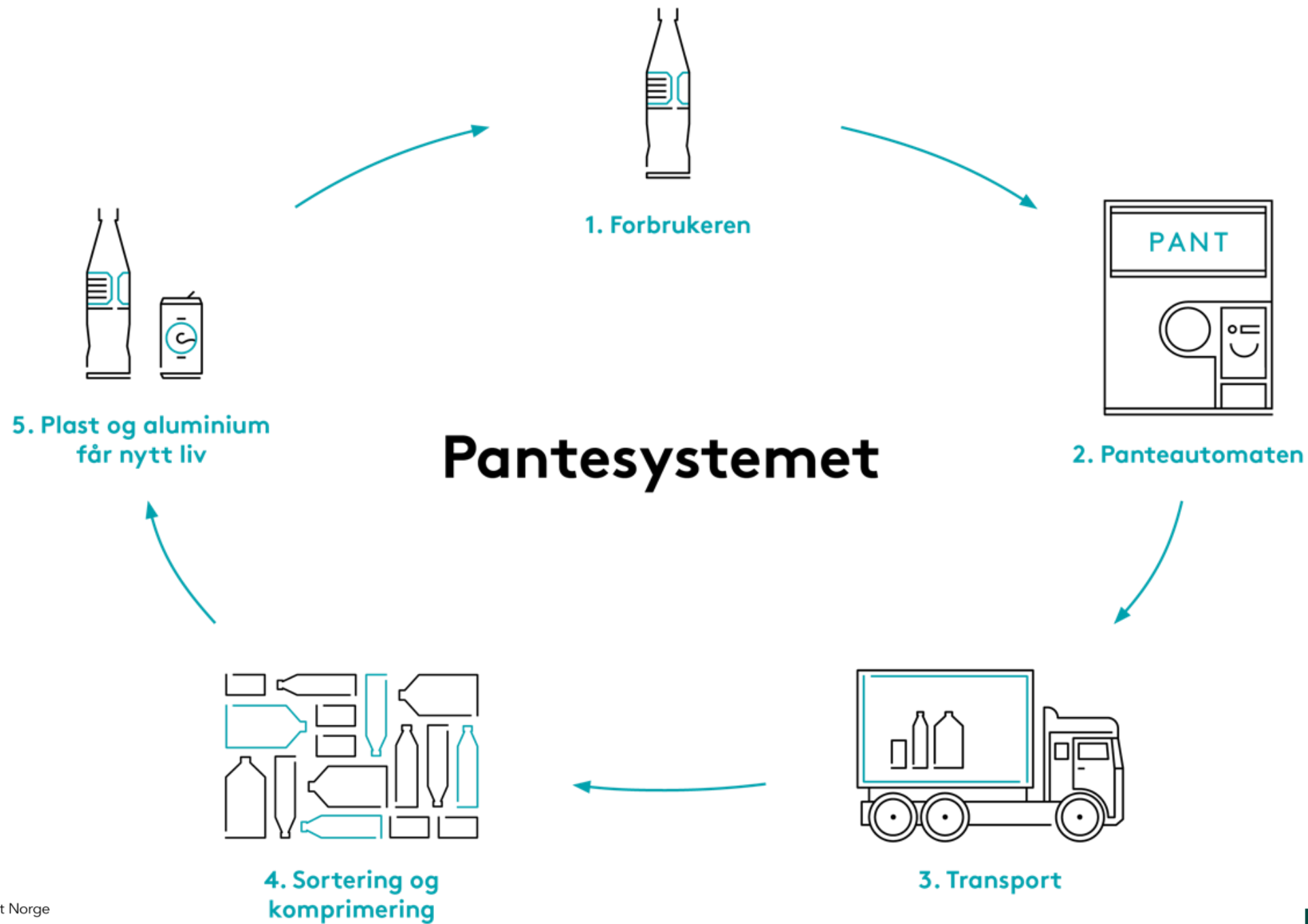
90% return rate
enabling packaging to be
reused **~10 times.**

95% return rate
enabling packaging to be
reused **~15 times.**

Hvordan få til overgang til «pooled packaging»?

Object	Clear PET	Coloured PET	HDPE	Not allowed
<i>Bottle material</i>	PET	PET	HDPE, LDPE, PE	PLA, PVC, PS, PETG, PEN, PEF. Certain PET properties (refer to details in following sections)
<i>Colour</i>	Transparent, light blue transparent (refer to details in following sections)	All colours, less those not allowed.	All colours.	White, black, silver and shiny-pearly colours. Metallic colours or metallic additives. In PET TiO ₂ or Carbon Black.
<i>Barriers</i>	Not allowed (exceptions exist).	Allowed to some extent, must be applied for.	Not allowed (exceptions exist).	EVOH, PVDC, PEN
<i>Label and sleeve material</i>	Most materials with density < 1 g/cm ³ (e.g., OPP, EPS, PE, PP, light/foam PET).			Density >= 1 g/cm ³ (e.g. PVC, PS, PET, PETG, OPS, PLA). Metallic materials. Non-laminated paper.
<i>Ink (label print)</i>	According to EulPA guideline.			Water soluble inks, inks on EulPA ¹ exclusion list, inks with heavy metal content.
<i>Glue</i>	Water/alkaline soluble at 65°C			Re-activating glues.
<i>Closure cap/valve</i>	PE, PP, metal crown.	PE, PP, PET, metal crown.	PE, PP, PET, metal crown.	Metal screw-on caps.
<i>Liner</i>	PE, EVA, TPE			PVC, silicon, metal.

Harmonisering av materiale i emballasjer
med samme barrierekrav

Bedre design for gjenvinning

Emballasje til emballasje gjenvinning?

«Pooled packaging» - Ombruksemballasje?

Hjem

Søknader

Frister

Meldinger

Administrer
organisasjon

Spørsmål og svar

Helpdesk

Gi tilbakemelding

Analyse av nødvendige tekniske barrierer for Non-food hardplast i Norge

Saksnummer 16229

Status Innvilget / 21.01.2025

Søknadsrunde 2024 Redusert plastbruk og sirkulær plastøkonomi

Tildelt beløp kr 3 445 000

Restbeløp kr 3 445 000

Dokumenter

 16229 - Avtale om tildeling til prosjekt.pdf 10.12.2024

 HMFs Generelle vilkår for tildelinger.pdf 10.12.2024

 HMFs spesielle vilkår for tildelinger.pdf 10.12.2024

Skjema og frister

Meldinger **1**

Saksinnstillinger

Bilder

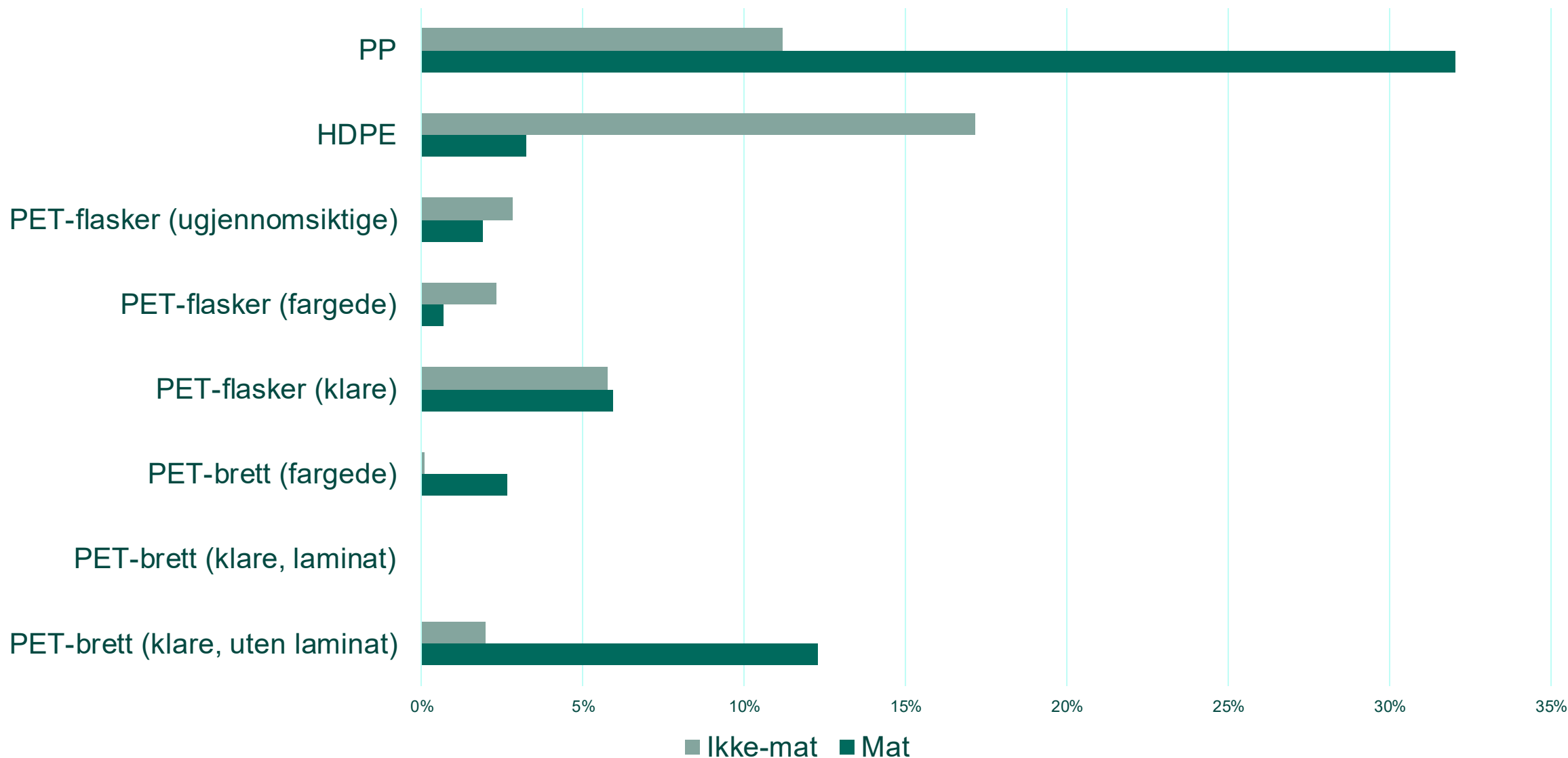
 Søknad**Status** Innsendt av Johannes Daae / 11.10.2024.

VIS SKJEMA

 Aksept av tildeling**Status** Innsendt av Johannes Daae / 19.12.2024

VIS SKJEMA

Andel matemballasje og ikke-matemballasje i hardplast

Basert på plukkanalyse på kildesortert og restavfall utført av Mepex i Moss, våren 2025

Plastretur og Tomra finsorteringsanlegg

Områ

Foto: Lars Skjetne RELOG

*Men vår emballasje er
så viktig for å skille seg
ut fra konkurrentene!*

Bilde: Grønt Punkt Norge

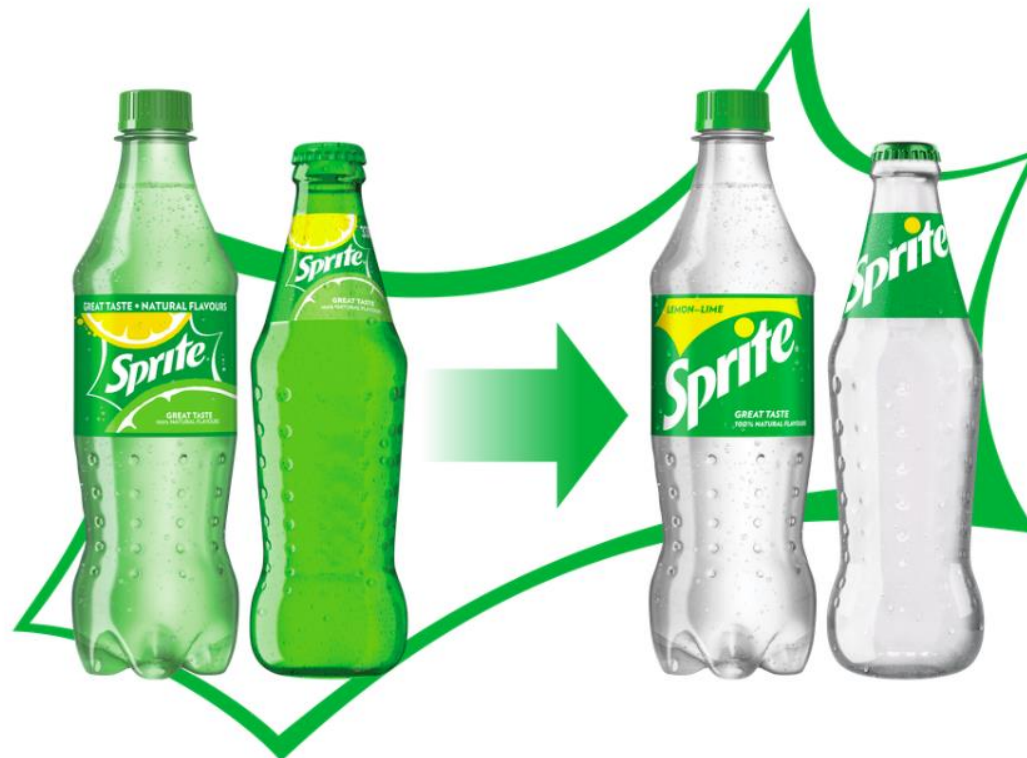

Nå forsvinner den grønne Sprite-flaska

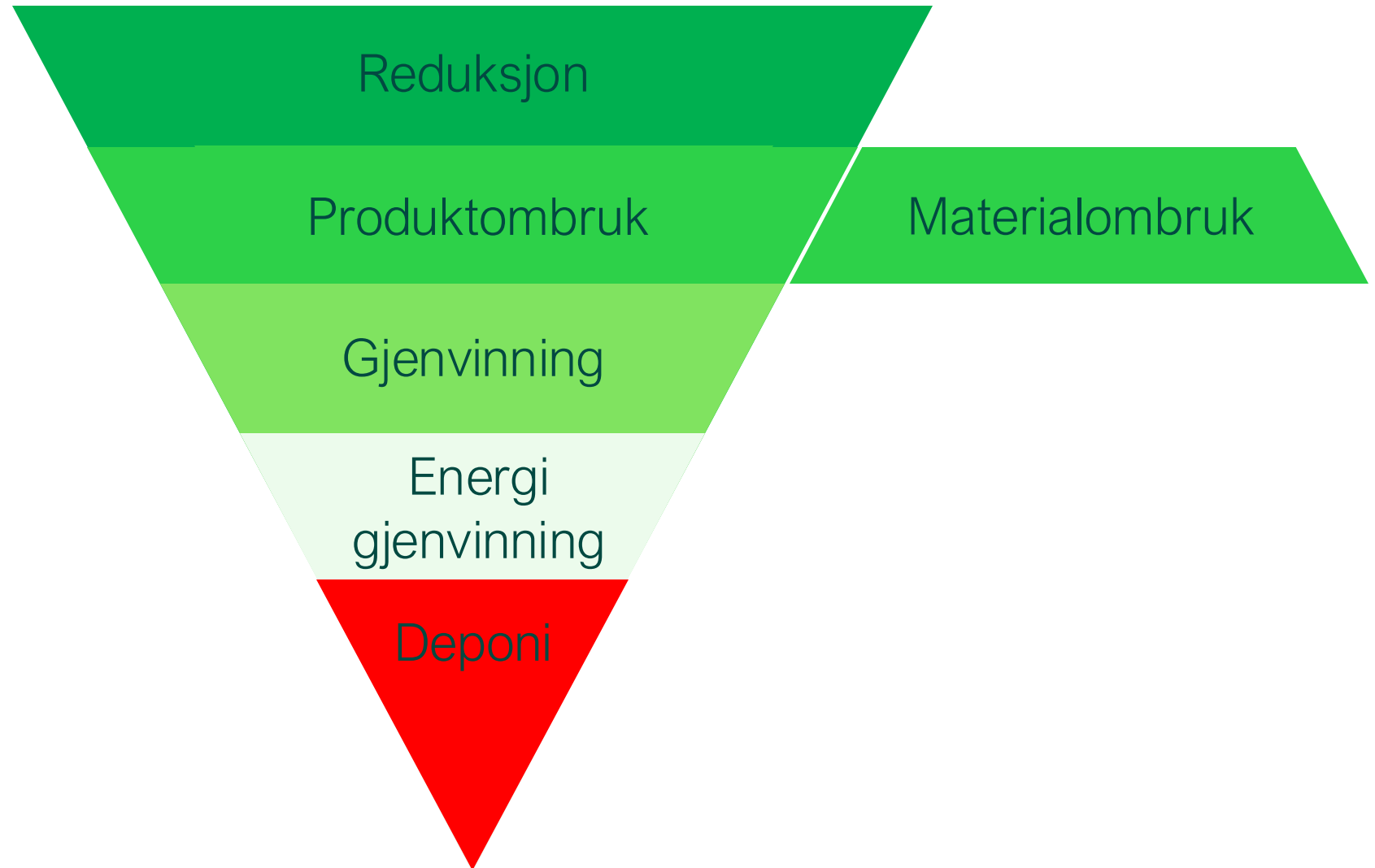
20.5.2020 08:55:59 CEST | [Coca-Cola Norge](#) og [Coca-Cola Europacific Partners Norge](#) | Pressemelding

Del [f](#) [in](#) [X](#) [@](#) [butterfly](#) [whatsapp](#) [email](#)

Den ikoniske, grønne Sprite-flaska har vært i butikkhyllene i 58 år. Nå forsvinner den, og erstattes med gjennomsiktige flasker.

Avfallshierarkiet

«Pooled»
ombruksemballasje

Kommentarer?

Grønt Punkt Norge

Johannes Daae, ph.d

Utviklingssjef, Grønt Punkt Norge

Telefon: 99 00 53 56

Epost: johannes@grontpunkt.no

Program

Velkommen til Plastløftet

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Hva sier emballasjeforordningen (PPWR) om ombruk

Alessia Reina, Grønt Punkt Norge

Overview of the transition to reuse packaging in Europe

Marcel Keuenhof, Planet Reuse

Gjenbruk av lastbærere gjennom 15 år

Egil Bremnes, Norsk Lastbærer Pool

Ombrukskopper: Erfaringer fra Århus

Peter Reimers, VANA

Fra Århus til Lisboa

Rui Quadrado, Tomra

GRIN: Slik lykkes vi med ombruk i DSS

Trym Nordgaard, Grin og Liana Lan Nguyen, DSS

Pause

Betydningen av ombruk for å redusere forsøpling

Ingeborg Rønning, Hold Norge Rent

Rapporten: «Unlocking a reuse revolution: scaling returnable packaging»

Marta Longhurst, Ellen MacArthur Foundation

Erfaringer fra På(fyll)

Bård Bringsrud Svensen, Grønt Punkt Norge

Ombruk og refill av varer i butikk

Christine Steiro, Fjordland

Harmonisering – på vei til ombruk

Johannes Daae, Grønt Punkt Norge

Spørsmål og svar